

APPLE FLAGSHIP STORE AND MUSEUM IN PRAGUE

Diplomová práce

Název: **Vlajkový obchod a muzeum Apple v Praze**

Autor: **Bc. Anastasiia Ihnatkova**

Ateliér: **Achten - Pavlíček - Nováková**

Vedoucí práce: **prof. Dr. Henri Hubertus Achten,
Ing. arch. Jiří Pavlíček, Ph.D.**

Ústav: **15 116 Ústav modelového projektování**

FA ČVUT - LS 2021/2022

Chtěla bych poděkovat prof. Dr. Henrimu Hubertusu Achtenovi a Ing. arch. Jiřímu Pavlíčkovi, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a cenné rady při zpracování této práce.

Rada bych taky poděkovala Ing. arch. Markovi Tichému a ateliéru TaK Architects za poskytnutí podkladů.

Ing. Elmaru Hessoovi a Ing. arch. Lucii Mizerové za důležité konzultace.

OBSAH

I. ANALÝZA

1. Vývoj obchodu Apple:

Idea značky Apple
Historie
Obchody Apple ve světě
Typy obchodů Apple
Závěr

2. Architektonická řešení:

Funkční zónování a plochy
Materiály a konstrukce
Interiérové řešení
Závěr

3. Příklady celosvětové praxe:

Příklady vlajkových obchodů Apple
Příklady muzeí Apple
Příklady muzeí počítačů
Závěr

4. Analýza území:

Výběr lokality v Praze
Situace
Historie lokality
Foto fixace místa
Projekt Staroměstská brána
Analýza lokality
Závěr

II. KONCEPCE

Situace
Popis lokality
Vlastnosti pozemku
Vývoj tvaru
Schéma konstrukce

III. NÁVRH

Situace
1.PP
1.NP
2.:NP
Řez
Pohledy

IV. VIZUALIZACE

Pohledy z ulice Pařížská
Pohled z ulice Bílkova
Pohled na muzeum
Veřejný prostor na střeše
Interiér obchodu
Interiér muzea

V. PŘÍLOHY A ZDROJE

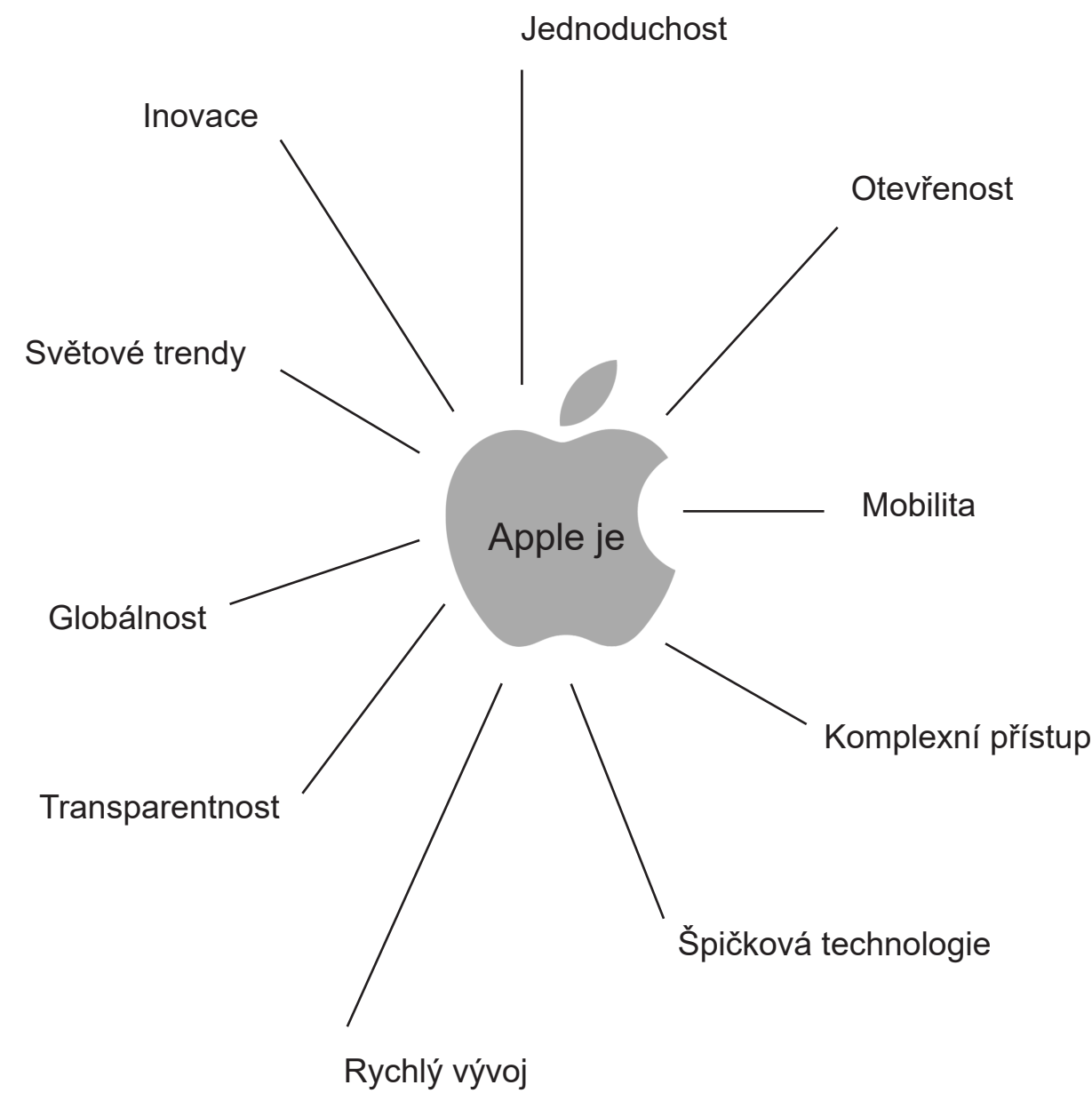

ANALÝZA

VÝVOJ OBCHODU APPLE

IDEA ZNAČKY APPLE

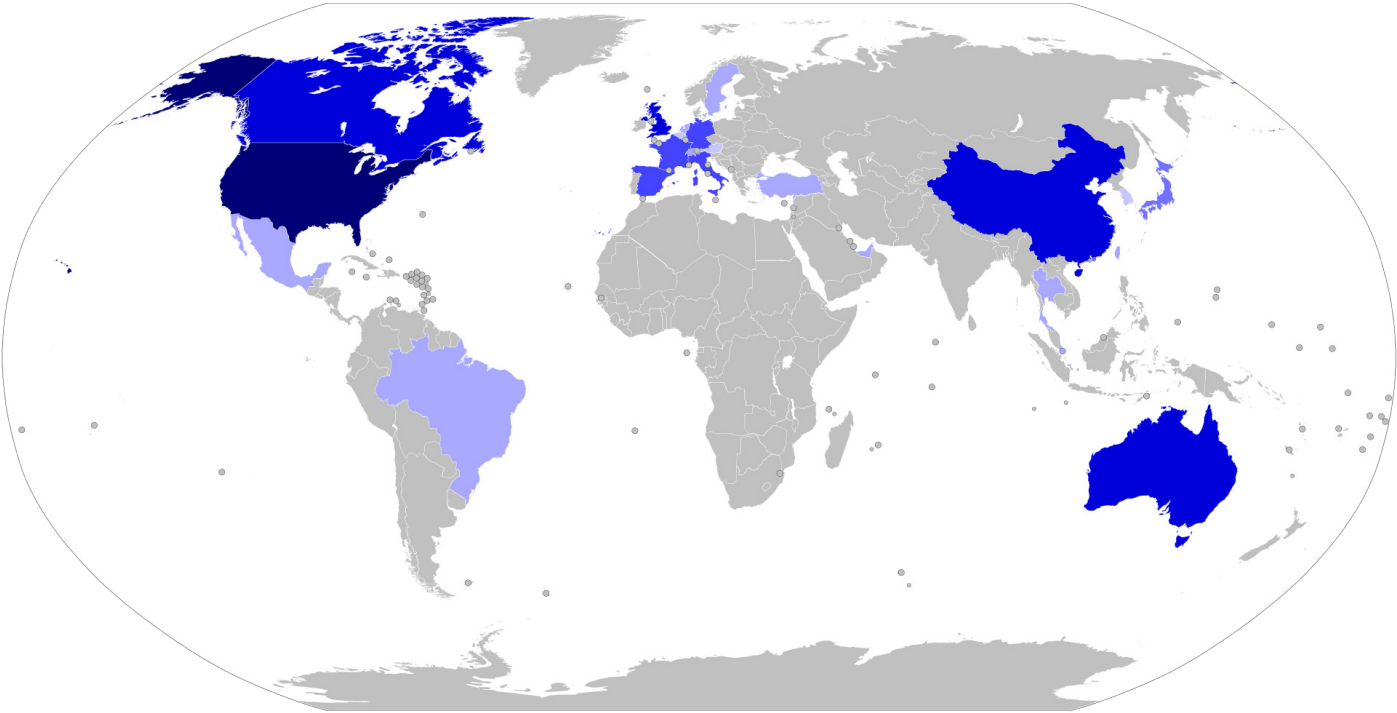
Motto:
“Making technology so simple that everyone can be part of the future.”

HISTORIE

90. léta 20. století	Koncept “Store within store”
1997	Online obchod
2001	První fyzický obchod
2003	Otevírání obchodů Apple mimo USA (Tokio)
2006	Koncept “Glass cube”, arch. B. C. Jackson
2014	Spolupráce s Foster+partners
2016	Redesign - Angela Ahredts
2022	516 obchodů ve 25 zemích

OBCHODY APPLE VE SVĚTĚ

>50 stores 21–50 stores 11–20 stores 6–10 stores 2–5 stores 1 store Under construction/planned stores

#	Country / Region	Date of first store	First store location	Number of stores
1	United States	May 19, 2001	Tysons Corner Center, Tysons Corner, Virginia	272
2	Japan	November 30, 2003	Ginza, Tokyo	10
3	United Kingdom	November 20, 2004	Regent Street, London	38
4	Canada	May 21, 2005	Yorkdale Shopping Centre, Toronto	28
5	Italy	March 31, 2007	Centro Commerciale Roma Est, Rome	17
6	Australia	June 19, 2008	George Street, Sydney	22
7	China	July 19, 2008	Sanlitun, Beijing	43
8	Switzerland	September 25, 2008	Rue de Rive, Geneva	4
9	Germany	December 6, 2008	1 Rosenstrasse, Munich, Bavaria	16
10	France	November 7, 2009	Carrousel du Louvre, Paris	20
11	Spain	September 4, 2010	La Maquinista, Barcelona	11
12	Hong Kong	September 24, 2011	ifc Mall	6
13	Netherlands	March 3, 2012	Hirschbuilding, Leidseplein, Amsterdam	3
14	Sweden	September 15, 2012	Täby Centrum, Stockholm	3
15	Brazil	February 15, 2014	VillageMall, Barra da Tijuca, Rio de Janeiro	2
16	Turkey	April 5, 2014	Zorlu Center, Istanbul	3
17	Belgium	September 19, 2015	Avenue de la Toison d'Or, Brussels	1
18	United Arab Emirates	October 29, 2015	Mall of the Emirates, Dubai; Yas Mall, Abu Dhabi	3
19	Macau	June 25, 2016	Galaxy Macau	2
20	Mexico	September 24, 2016	Centro Santa Fe, Santa Fe, Mexico City	2
21	Singapore	May 27, 2017	Orchard Road	3
22	Taiwan	July 1, 2017	Taipei 101, Taipei	2
23	South Korea	January 27, 2018	Garosu-gil, Seoul	2
24	Austria	February 24, 2018	Kärntner Straße, Vienna	1
25	Thailand	November 10, 2018	Iconsiam, Bangkok	2

Celkem ve světě - 516

TYPY OBCHODŮ APPLE

1. Apple store = Monument

Obchod je solitérní budovou, která zároveň plní roli monumentu či uměleckého objektu v městském prostředí.

Technická část, kanceláře a další funkce jsou často umístěny v podzemí nebo v jiné budově.

Budova je průhledná, má čisté jednoduché tvary.

Obchod na Fifth Avenue v New Yorku

TYPY OBCHODŮ APPLE

2. Apple store = WOW efekt

Obchod je výrazný a zapamatovatelný, má neobvyklé architektonické řešení, vyčnívá z městského prostředí.

Plovoucí obchod Apple v Marina Bay Sands v Singapuru

3. Apple store = Rekonstrukce

Obchod se nachází v historické nebo známé budově.

Fasáda a interiér budovy jsou přepracované a provedené v současném stylu Apple - velká okna, průhlednost, světlé barvy, hodně skla, jednoduchost, otevřenost.

Obchod Apple na londýnské Regent Street

TYPY OBCHODŮ APPLE

4. Apple store = Veřejný prostor

Nejmodernější přístup.

Apple Store se nachází ve významném veřejném prostoru.

Cílem je, aby byl prostor pohodlný pro trávení času a pořádání různých scénářů. Místo je živé, oblíbené turisty i místními – což je pro Apple dobrá reklama.

Obchod Apple s veřejným prostorem v Miláně

ZÁVĚR

Po celém světě je nyní velké množství vlajkových obchodů Apple a jejich počet každoročně roste. Nejvíce vlajkových obchodů se nachází v Severní Americe. Také ve východní Asii, Austrálii a západní Evropě je poměrně dost obchodů, ale v Africe, jižní, severní a západní Asii a ve východní Evropě žádné vlajkové obchody nejsou. Počet obchodů ve střední Evropě je také poměrně malý, proto otevření vlajkového obchodu v Praze by bylo výhodným a žádaným řešením.

Existuje několik přístupů k rozvoji konceptu obchodu Apple: “obchod-monument”, “WOW efekt”, prodejna v historické budově a obchod jako část veřejného prostoru. Ve své diplomové práci bych se chtěla zaměřit na poslední přístup a pracovat s organizací veřejného prostoru.

Všechny Apple obchody mají podobný styl, který odpovídá jejich značce. Důležitá je otevřenost, transparentnost, jednoduchost a čistota forem, lehkost, světlé barvy. Obchod musí představovat nejnovější technologie a směřovat do budoucnosti.

ARCHITEKTURA OBCHODŮ APPLE

FUNKČNÍ ZÓNOVÁNÍ A PLOCHY

Na základě existujících příkladů se celková plocha prodejny obvykle pohybuje v rozmezí **500 - 2 500 m²**.

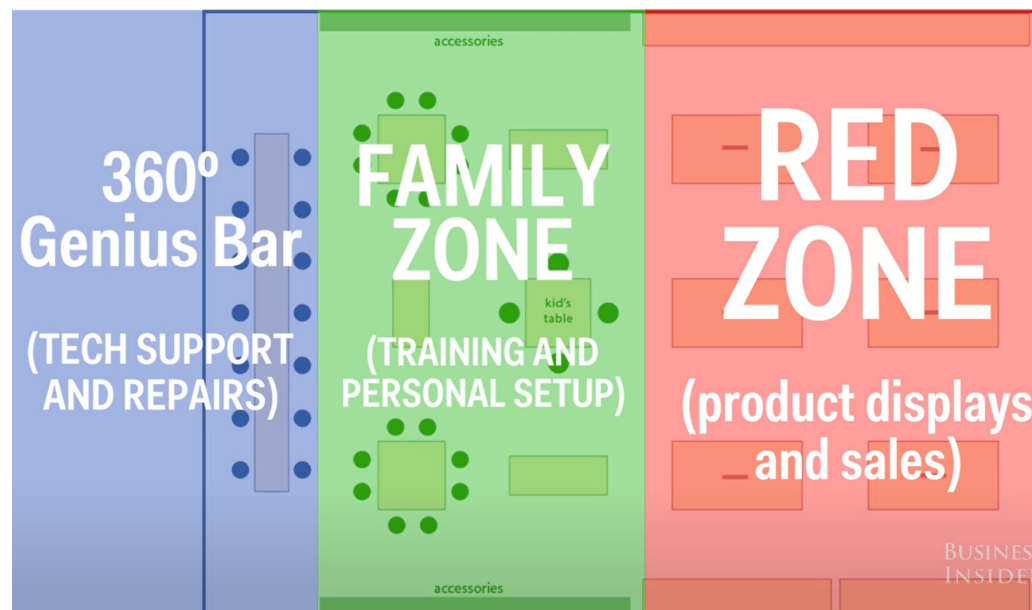
Hlavním principem je princip Open space. Uspořádání je maximálně otevřené a funkce na sebe navazují.

Základní prostory:

1. The Avenue

Rozdělení na 3 zóny

Základní prostory:

2. The Forum

3. The Plaza

4. Sklad

5. Technické místnosti

6. Prostor pro zaměstnance

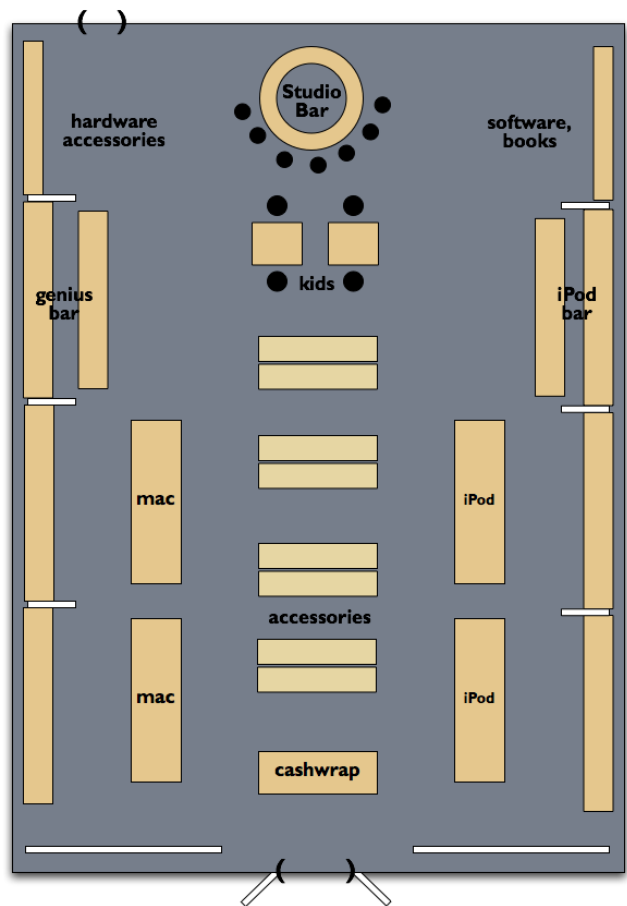
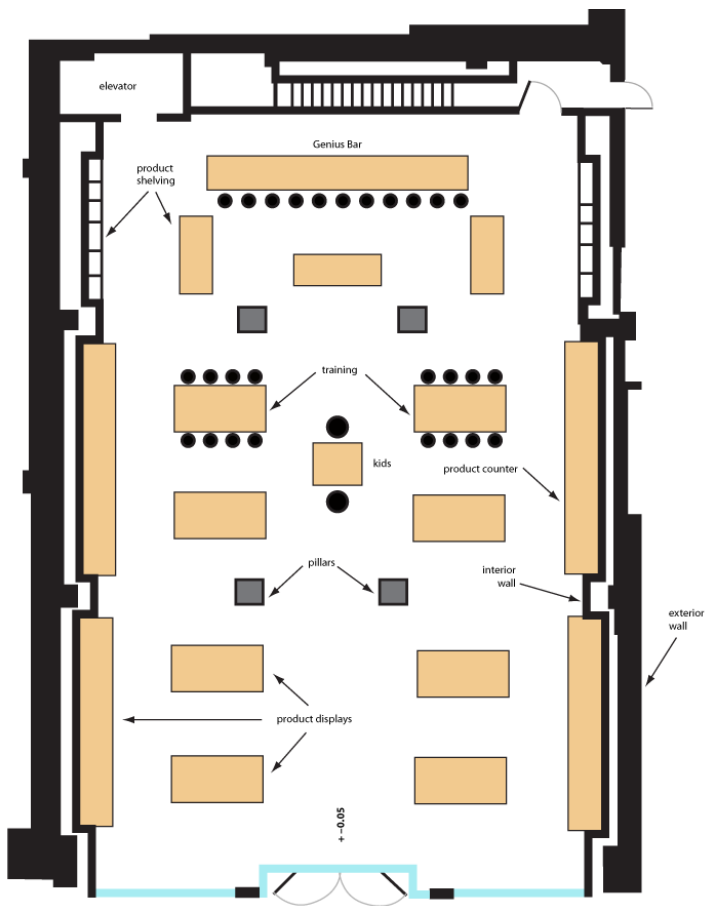
FUNKČNÍ ZÓNOVÁNÍ A PLOCHY

Analýza stávajících Apple obchodů

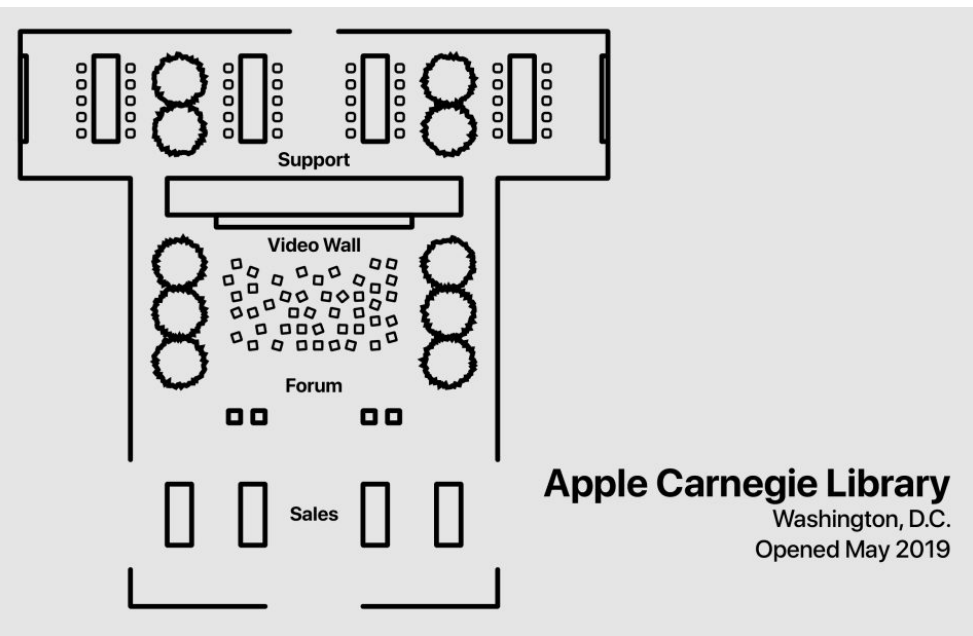
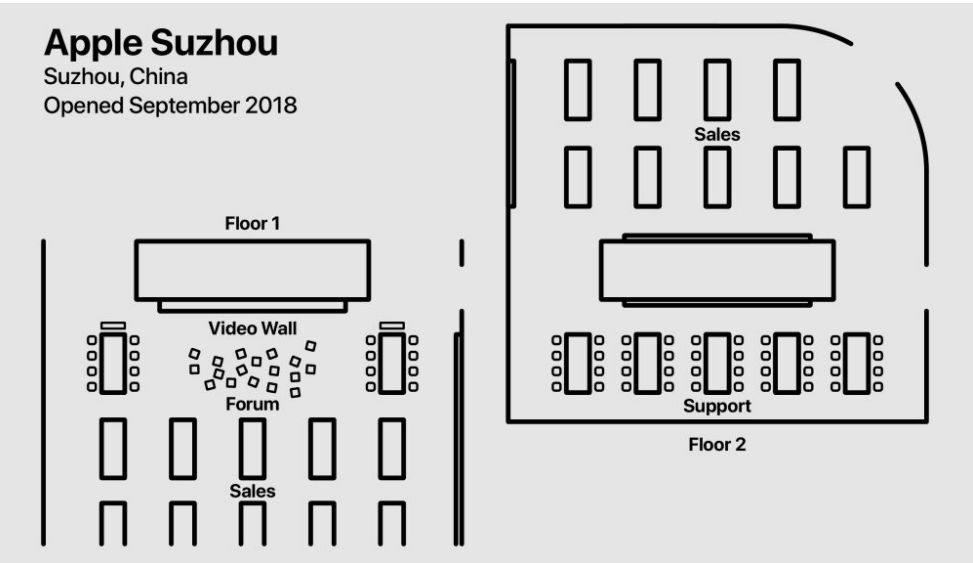
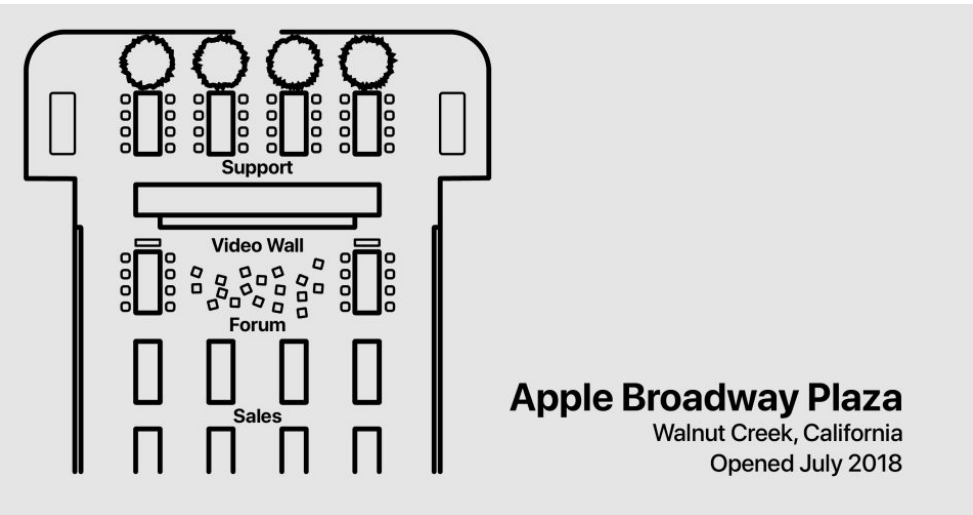
Tabulka vytvořená studenty ZS 2021/2022 v ateliéru Achten-Pavlíček-Nováková.

		Type					Inside function				Outside function				Land scaping	Lighting			Bearing material					Specifi- cations				
Classification		Year	New building	In an existing	Overground	Underground building	Space	Mass	Store	Genius Bar	Storage	Repair	Congress hall	Milestone	Square	Sitting	Water	Outdoor plants	Indoor trees	Similar lamps	Glass ceiling	Luminous ceiling	Glass	Stone	Steel	Wood	Concrete	Glass stairs
Name, city, country																												
1	Apple Zorlu Centre, Istanbul, Turkey	2014																										
2	Apple Union Square, San Francisco, USA	2016																										
3	Apple Regent Street, London	2016																										
4	Apple Dubai Mall, Dubai, UAE	2017																										
5	Apple Michigan Avenue, Chicago, USA	2017																										
6	Apple Orchard Road, Singapore, Singapore	2017																										
7	Apple Downtown Brooklyn, NY, USA	2017																										
8	Apple Cotai Central, Macau, China	2018																										
9	Apple Pizza Liberty, Milan, Italy	2018																										
10	Apple Kyoto, Kyoto, Japan	2018																										
11	Apple Champs-Élysées, Paris, France	2018																										
12	Apple Carnegie Library, Washington DC, USA	2019																										
13	Apple Fifth Avenue, New York, USA	2019																										
14	Apple Marunouchi, Tokyo, Japan	2019																										
15	Apple Sanlitun, Beijing, China	2020																										
16	Apple Shanghai, China	2020																										
17	Apple Marina Bay Sands, Singapore	2020																										
18	Apple Central World, Bangkok, Thailand	2020																										
19	Apple Via del Corso, Rome, Italy	2021																										
20	Apple tower Theatre, Los Angeles, USA	2021																										
Total, %			60	40	85	15	35	65	100	100	100	100	100	65	60	30	30	55	60	70	25	35	40	50	30	20	70	15

Typické půdorysy prodejen Apple

Varianty umístění funkčních zón v obchodě Apple

MATERIÁLY A KONSTRUKCE

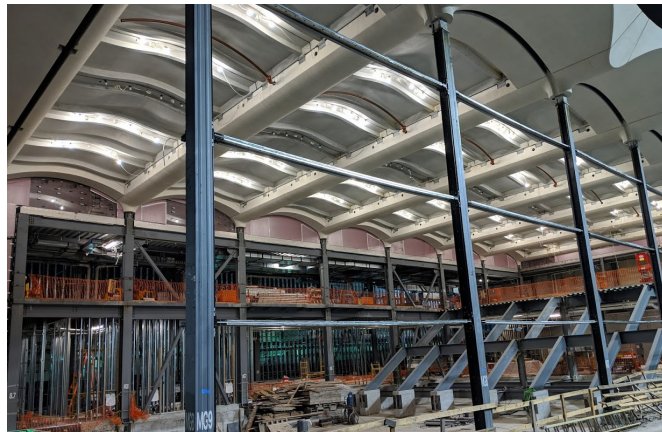
Základní materiály v obchodech Apple

1. Sklo

Sklo je jedním z hlavních materiálů používaných v obchodech Apple. Zajímavé je, že nosné konstrukce některých obchodů jsou také skleněné. Například Apple Store na 5th Avenue v New Yorku má po rekonstrukci celoskleněnou konstrukci „Apple Cube“ o celkové ploše kolem 500 m². Skleněná kostka má 15 skleněných panelů, 8 skleněných žebér a 4 skleněné nosníky nesoucí střechu. Točité schodiště v interiéru je také skleněné.

2. Ocel

3. Beton

4. Dřevo

5. Přírodní kámen

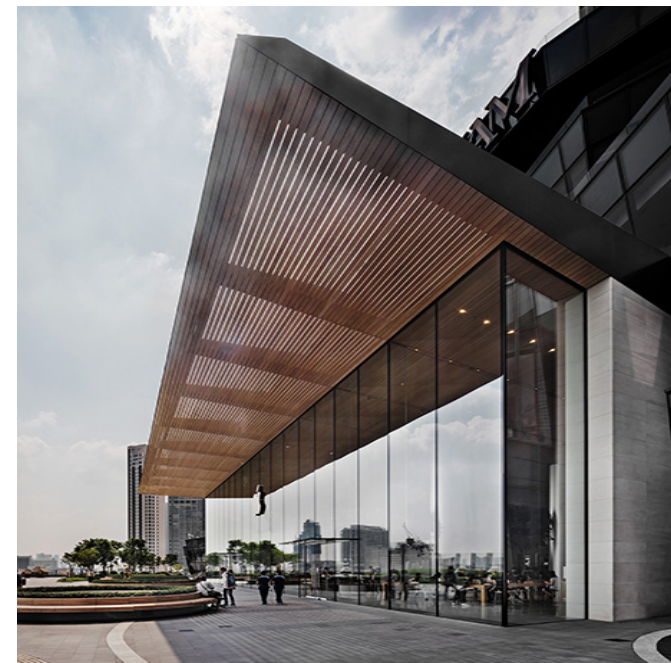

Udržitelnost

Jedním z cílů společnosti Apple je se do roku 2030 stát uhlíkově neutrální v celém svém podnikání, výrobním dodavatelském řetězci i životním cyklu výrobků. Společnost je již dnes uhlíkově neutrální v rámci svých globálních firemních operací a tento nový závazek znamená, že do roku 2030 bude mít každé prodané zařízení Apple nulový dopad na klima. Od oznámení tohoto cíle společnost zvýšila počet svých dodavatelů přecházejících na obnovitelné zdroje energie, a také rozšířila množství recyklovaného materiálu ve svých produktech a založila nové projekty zaměřené na environmentální spravedlnost. Celkově Apple za posledních pět let snížil své uhlíkové emise o 40 procent.

V architektuře může být použité takové principy jako:

- využívání alternativních zdrojů energie;
- používání recyklovaných materiálů;
- smart HVAC system
- promyšlené plánování, optimální umístění budovy vzhledem ke slunci;
- promyšlené využití architektonických prvků k řešení problémů (přesah střechy, žaluzie proti přehřívání);
- efektivně využívání suroviny (materiály šetrné k životnímu prostředí, obnovitelné materiály);
- zajištění dlouhé doby životnosti (kvalitní konstrukční zpracování, flexibilní prostor);
- vytváření co nejmenšího množství odpadu a znečištění během svého života;
- dobře zapadání do přirozeného životního prostředí;
- efektivně využívání půdy;
- ekonomická účinnost z hlediska realizace i provozu.

INTERIÉROVÉ ŘEŠENÍ

Dominantním prvkem v obchodech Apple je obvyklé high-tech skleněné schodiště. Kromě skla v interiéru převládá nerezová ocel, kámen a jednoduchý dřevěný mobiliář. V prostředí, navozující pocit dokonalosti a čistoty, pak vynikají samotné produkty.

Prvky interiéru

1. Skleněné schodiště

2. Světelný strop

3. Přírodní elementy

4. Dřevěný nábytek

ZÁVĚR

Rozložení prodejny Apple je otevřené a plynulé. Pro všechny prodejny je jasně vymezená sada zón a propojení mezi nimi. Celková plocha prodejny v Praze je plánována na 1500-2000 m².

V exteriéru a interiéru obchodu se nejčastěji používají materiály jako sklo, ocel, beton, dřevo a přírodní kámen. Provádějí se experimenty s materiály a konstrukcemi a konstrukční řešení jsou často inovativní a technicky vyspělá. Design se vyznačuje jednoduchostí, průhledností, otevřeností, plynulými formami a lehkostí.

Společnost Apple dbá na udržitelnost svých produktů a to by se mělo odrazit i v architektuře.

PŘÍKLADY CELOSVĚTOVÉ PRAXE

PŘÍKLADY VLAJKOVÝCH OBCHODŮ APPLE

Apple Fifth Avenue

Rok: 2006

Město: New York (USA)

Architekti: Bohlin Cywinski Jackson

Nejznámějším obchodem Apple je Apple Store na Páté Avenue. Minimalistická skleněná kostka vytváří z náměstí a prostoru pod ním výjimečné městské místo. Interiér je navržen v minimalistickém stylu, dominuje mu high-tech točité schodiště a prosklený výtah. Nad povrch vystupuje pouze vstup ve tvaru velké skleněné krychle o straně skoro 10 m s logem Apple. Takto koncipovaný vstup přitahuje pozornost potenciálních zákazníků a přitom díky své transparentnosti minimálně narušuje okolí.

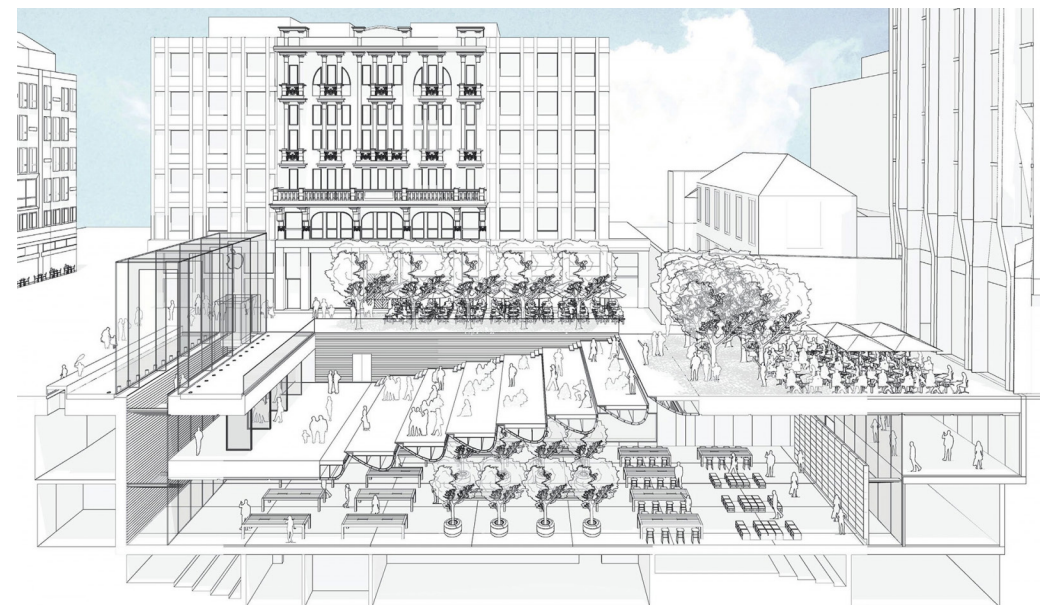
Apple Piazza Liberty

Rok: 2018

Město: Milán (Italie)

Architekti: Foster + Partners

Obchod se kromě podzemní komerční plochy skládá také ze dvou veřejných prostranství: zapuštěného stupňovitého náměstí a vodní fontány stříkající na prosklený vstup. Náměstí se nachází v těsné blízkosti Corso Vittorio Emanuele - jedné z nejoblíbenějších pěších tříd v Miláně - přitahuje návštěvníky především díky nové kašně s dvojicí fontán. Návštěvníci vstupují do fontány proskleným vchodem, kde je obklopí zvuky a výhled na vodu stékající po 8 metrů vysokých skleněných stěnách. Fontána dále přetéká na základnu amfiteátru, který představuje nové centrum veřejného dění, je volně přístupný po celý den a současně představuje venkovní rozšíření obchodu "Today at Apple". Celé náměstí bylo nově vydlážděno Beola Grigia - typický místní kámen z Lombardie.

PŘÍKLADY VLAJKOVÝCH OBCHODŮ APPLE

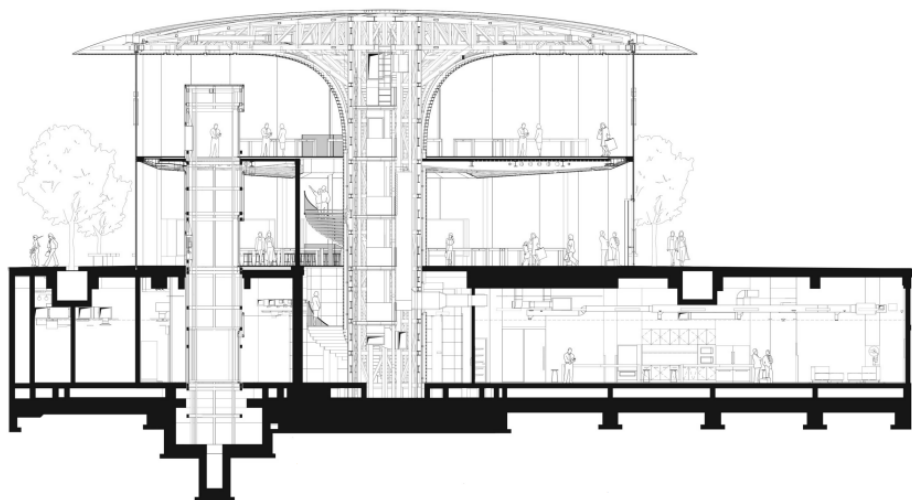
Apple Central World

Rok: 2018

Město: Bangkok (Thailand)

Architekti: Foster + Partners

Nová prodejna Applu v Bangkoku je vybavena válcovým dvoupatrovým skleněným designem s plochou střechou. Uvnitř jsou stoly produktů uspořádané do prstencového tvaru kolem podlahy obchodu a police na vystavování produktů jsou umístěny kolem stěn. Obchod má průměr 24,4 metru, uprostřed je umístěna točité schodiště opláštěné 1461 lamelami z evropského bílého dubu, které jde do druhého patra. Ve druhém patře je další produktová část spolu se společenským fórem a velkou obrazovkou.

Apple Aventura

Rok: 2019

Město: Aventura (USA)

Architekti: Foster + Partners

Obchod Apple Aventura byl kompletně přestavěn a navržen tak, aby připomínal pobřežní písečné duny a svou barvou zapadal do okolního prostředí. Společnost se totiž inspirovala u místní architektury, jež se nese v podobném stylu a nabízí velké prostory s dostatkem světla a přední prosklenou stěnou, díky níž může být celá místnost osvětlena slunečním světlem. Kromě toho na obchod navazuje největší nákupní středisko Floridy – Aventura. Ta kromě klasické moderní části obsahuje také nádhernou zahradu, která k budově přiléhá a doprovodí zákazníky až ke stolům a židlím rozestým různě po parku. Uprostřed obchodu pak stojí velká obrazovka a před ní amfiteátr, využívaný během semináře Today at Apple. Na rozdíl od ostatních obchodů, kde je většina sedaček pouze dřevěná, v Aventuře jsou kožené potahy a speciální dřevěné zásuvky, kde si návštěvníci mohou nabít telefon.

PŘÍKLADY VLAJKOVÝCH OBCHODŮ APPLE

Apple Downtown Brooklyn

Rok: 2017

Město: New York (USA)

Architekti: Foster + Partners

Na rozdíl od mnoha jiných Apple obchodů má brooklynský obchod místo krychle tvar pyramidy. Jeho jedinečný tvar je dán tím, jak je blok strukturován. Vchod je přímo na rohu bloku ve tvaru trojúhelníku, lemovaného dvěma rušnými křížovatkami často zahlcenými dopravou. Stavba je charakteristická zvukovou izolací a podlahami s funkce tlumení vibrací. Ulice je velmi hlučná, takže tyto inženýrství rozhodnutí byli diktována nutností.

Apple Xinyi A13

Rok: 2019

Město: Tchaj-pej (Tajwan)

Architekti: Foster + Partners

Základním kamenem objektu jsou dva světle šedé masivní bloky na úzkých stranách obložené kamenem a dozdobené svítícím logem. Na okrajích je spojuje zaoblená skleněná stěna. To vše je přikryto přemislnou na okrajích zaoblenou plochou střechou. Má délku 24,4 metrů a je vyrobena z uhlíkových vláken, zespodu je podbitá dřevem. Objekt pracuje s okolím pomocí vzrostlých stromů a několika masivních kusů kamene fungujících jako lavičky. Interiér je vyveden ve světle šedých tónech, obložený kamenem, hliníkem a sklem. Dominantou je krásně zpracované schodiště přivádějící návštěvníky do podzemních prostor, kde je malý přednáškový sál.

PŘÍKLADY MUZEÍ APPLE

All about apple museum

Rok: 2002

Město: Savona (Itálie)

Muzeum je v současnosti nejlépe zásobeným muzeem Apple na světě, které obsahuje prakticky všechny osobní počítače Apple, periferie, příslušenství a prototypy od počátků v roce 1976 až po současnost.

Muzeum nabízí také vzdělávací přednášky a volnočasové aktivity.

Nachází se v multifunkčním komplexu.

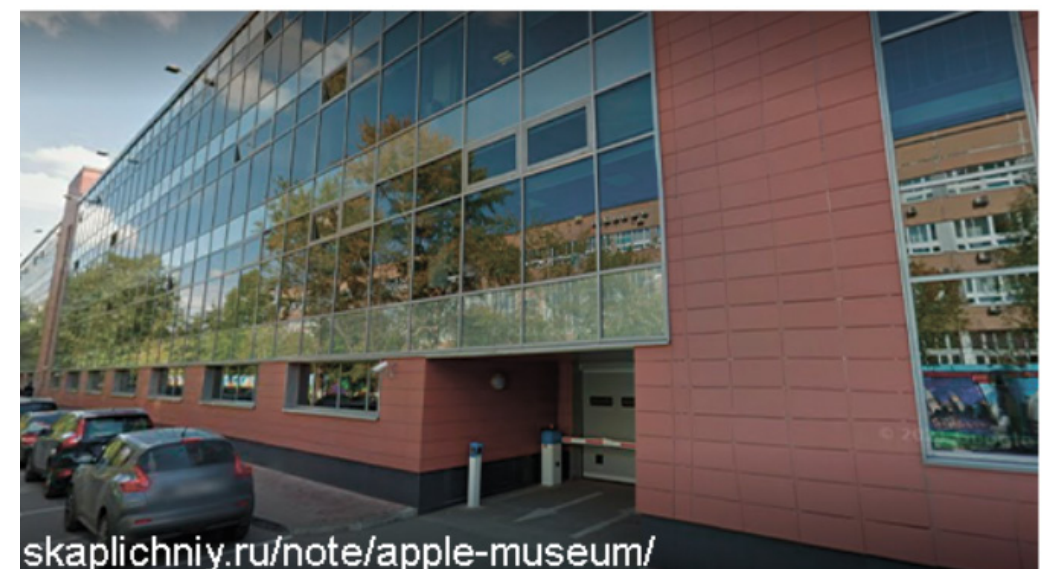
Apple Technology Museum

Rok: 2012

Město: Moskva (Rusko)

Sbírka čítá stovky položek - osobní počítače, periferie, příslušenství a mnoho dalšího. Existuje množství literatury, a to jak memoárové, tak technické. Všechny exponáty jsou funkční, expozice je interaktivní - na počítačích povoleno pracovat a hrát si.

Nachází se v obchodním centru.

PŘÍKLADY MUZEÍ APPLE

MacPaw Museum

Rok: 2017

Město: Kyiv (Ukrajina)

V roce 2017 otevřela společnost MacPaw ve své kanceláři muzeum historických počítačů Mac. V té době sbírka čítala kolem 70 exponátů. Sběrka byla uzavřena a prohlídky se konaly po předchozí domluvě.

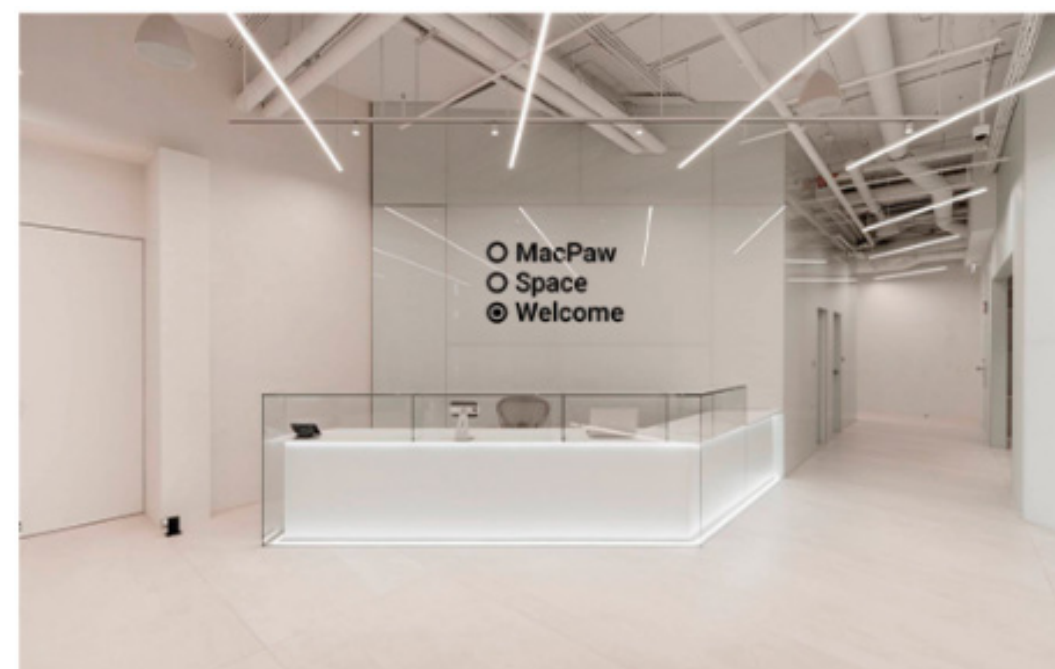
nv.ua/kyiv/apple-v-kieve-otkroyut-muzey-s-vintazhnoy-technikoy-apple-foto

MacPaw Space

Rok: 2021

Město: Kyiv (Ukrajina)

MacPaw Space bude mít ve své sbírce více než 323 exponátů. Kromě muzea Apple se zde budou konat setkání, přednášky, workshopy a semináře. Muzeum bude k dispozici offline i online.

bzh.life/mesta-i-veshi/macpaw-vidkryut-u-kievi-muzej-apple-vizualizacziyi

PŘÍKLADY MUZEÍ APPLE

Apple Museum Poland

Rok: 2021

Město: Varšava (Polsko)

V komplexu Norblin Factory bude na podzim otevřeno muzeum věnované výrobkům Apple s 1500 exponáty souvisejícími s vývojem a evolucí technologií společnosti. Na ploše 320 m2 bude umístěna sbírka počítačů, notebooků, příslušenství, telefonů, softwaru, periférií, multimediálních nosičů s unikátními materiály Apple.

Apple Museum

Rok: 2022

Město: Utrecht (Holandsko)

V nákupním centru The Wall v Utrechtu bude otevřeno největší evropské muzeum Apple. Muzeum o rozloze 1 600 metrů čtverečních vzniklo z iniciativy Eda Bindelse, zakladatele a majitele prodejce Apple Amac. V muzeu bude vystaveno více než 5 000 produktů Apple, které se datují až do roku 1977.

PŘÍKLADY MUZEÍ APPLE

Apple Museum

Rok: 2012-2020

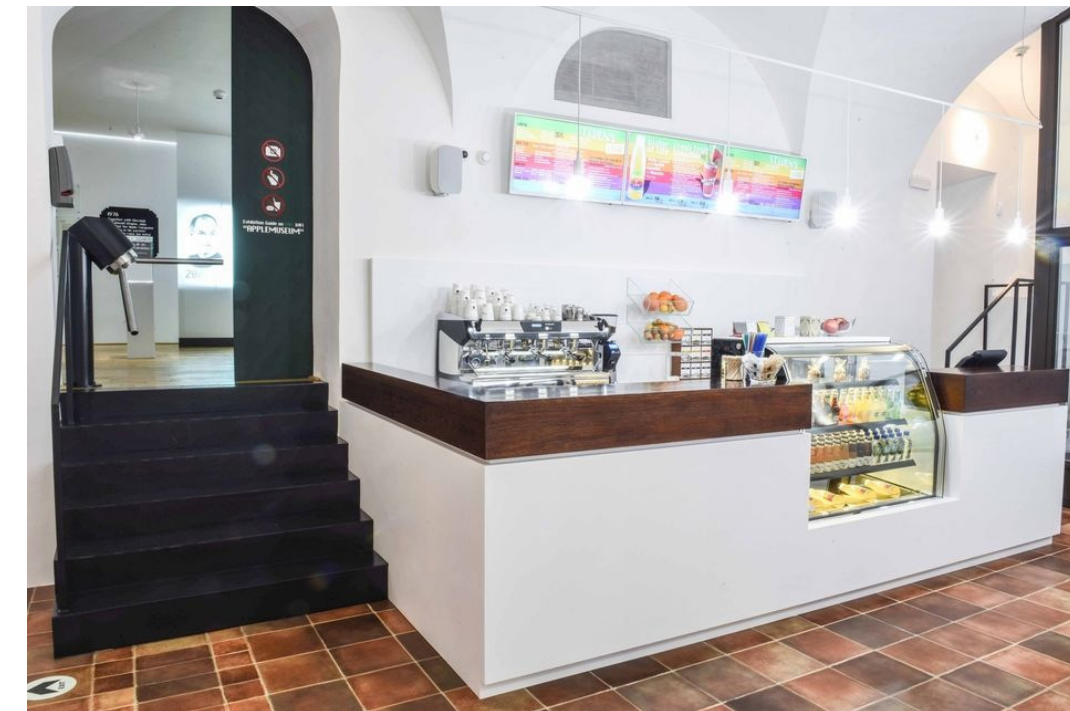
Město: Praha

Adresa: Husová 14, Staré Město

Muzeum představoval sbírku počítačů od roku 1976 až 2012 i nejrůznějších předmětů společnosti Apple, Pixar a Next. Celkem 472 originálních výrobků na výstavní ploše 767 m².

Muzeum má hodně fanoušků, je aktivní na sociálních sítích, na Instagramu má 12,5 tisíce sledujících.

Od roku 2020 Apple Museum je ale trvale uzavřeno, protože veškeré produkty byly odcizeny. Přesto muzeum nabízí Virtuální 3D procházku Apple 360 tour na webu <http://applemuseum360.com/>.

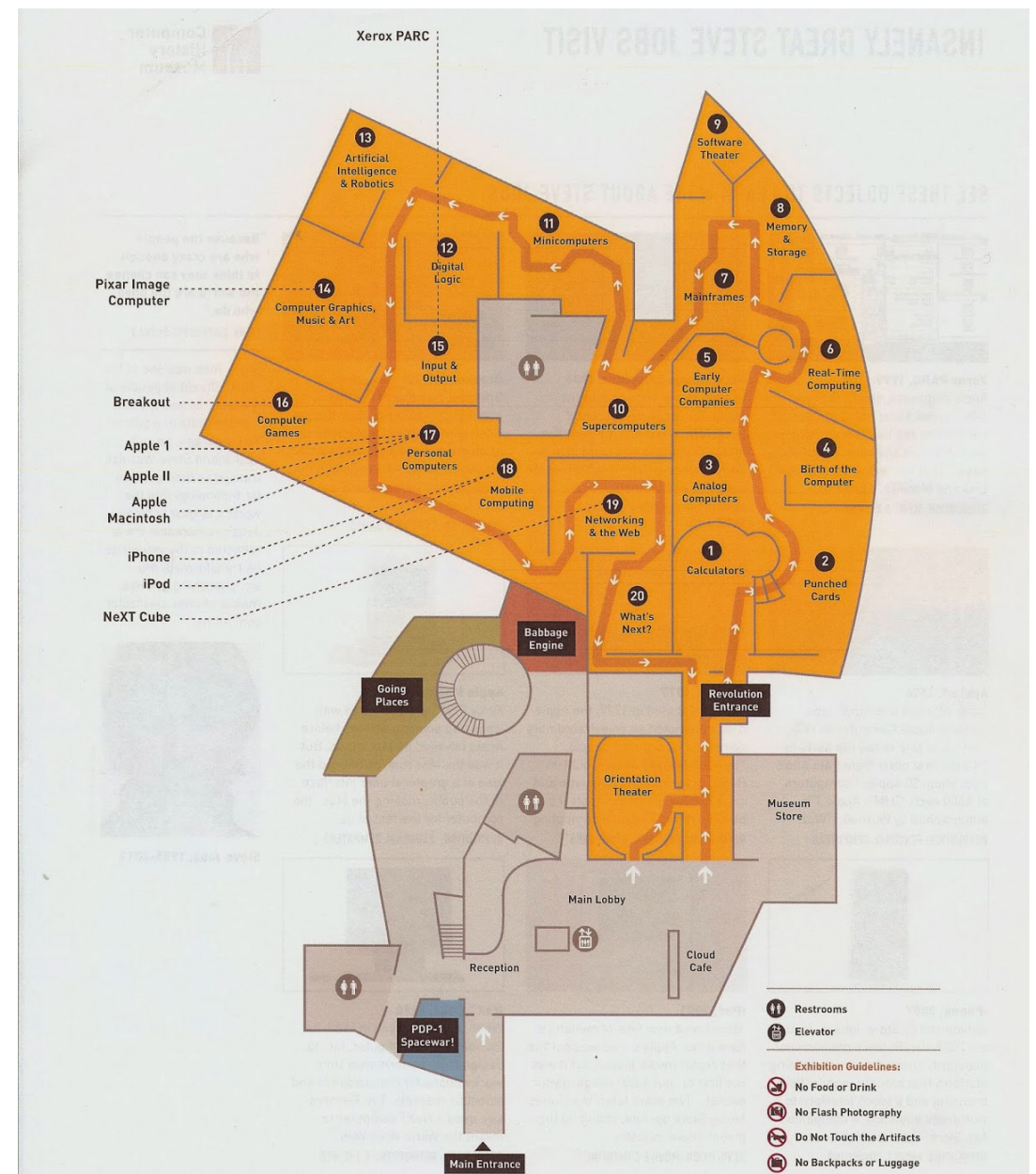
PŘÍKLADY MUZEÍ POČÍTAČŮ

Computer History Museum

Rok: 2011

Město: Mountain View (California, United States)

Muzeum vlastní téměř 100 000 exponátů, zabývá se historií výpočetní techniky a jejím vlivem na společnost.
Plocha muzea je 2,300 m².

PŘÍKLADY MUZEÍ POČÍTAČŮ

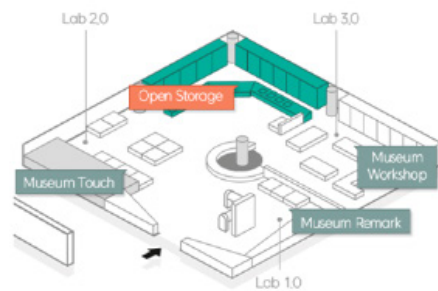
Nexon Computer Museum

Rok: 2013

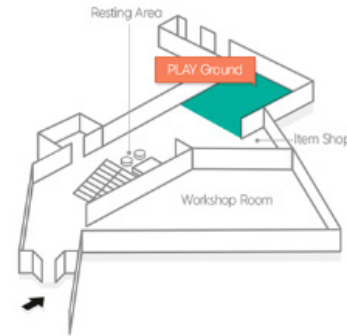
Město: Jeju Island (South Korea)

Muzeum vlastní 6,900 exponatů.

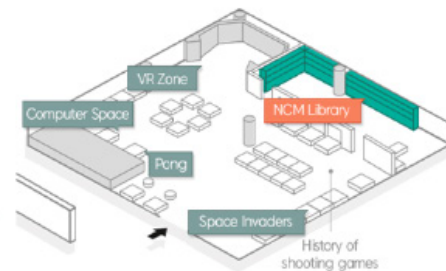
3F Hidden Stage

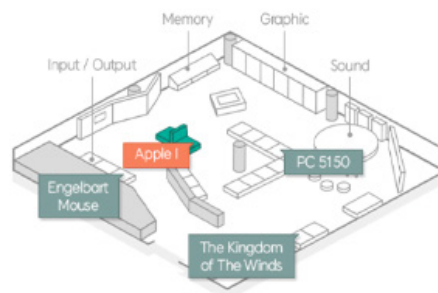
B1 Special Stage

2F Open Stage

1F Welcome Stage

ZÁVĚR

Všechny obchody Apple jsou navrženy v minimalistickém stylu, často se za nimi skrývají složitá designová řešení. Projekty jsou promyšlena do detailů na všech úrovních (interiér, exteriér, prostředí). Obchody jsou harmonicky začleněny do okolí, lze vidět paralely s místní architekturou a krajinou. Často se také používají místní materiály. Prodejny zdůrazňují spojení s přírodou díky použití velkého množství vegetace v exteriéru i interiéru, přírodních materiálů (kámen, dřevo) a využití vody.

Na rozdíl od vlajkových obchodů není Apple muzeí příliš mnoho, ale nová se v poslední době aktivně otevírají. Zajímavostí je, že pokud je největší počet vlajkových obchodů soustředěn v Severní Americe, východní Asii a západní Evropě, pak v těchto částech světa žádná Apple muzea nejsou. Většina muzeí je soustředěna ve východní Evropě (Kyjev, Varšava, Praha, Moskva...). Možná to lze vysvětlit tím, že v těchto regionech nejsou žádné vlajkové prodejny a lidé mají zájem o téma Apple. Další zajímavostí je, že dosud neexistují žádná muzea Apple od samotné společnosti Apple, muzea vždy organizují fanoušci produktů Apple. Je to pravděpodobně proto, že myšlenka značky Apple směřuje do budoucnosti a představuje nové technologie, zatímco ty staré ustupují do pozadí a jsou zapomenuty.

Přesto se v České republice nacházelo jedno z nejlepších a nejlépe organizovaných muzeí Apple na světě. Z pochybných důvodů muzeum během karantény zaniklo, ale stále má mnoho fanoušků na sociálních sítích a nabízí virtuální prohlídky. Proto si myslím, že by mělo smysl muzeum vrátit, ale udělat ho inovativní a zajímavé a také ho nespojovat s obchodem.

ANALÝZA ÚZEMÍ

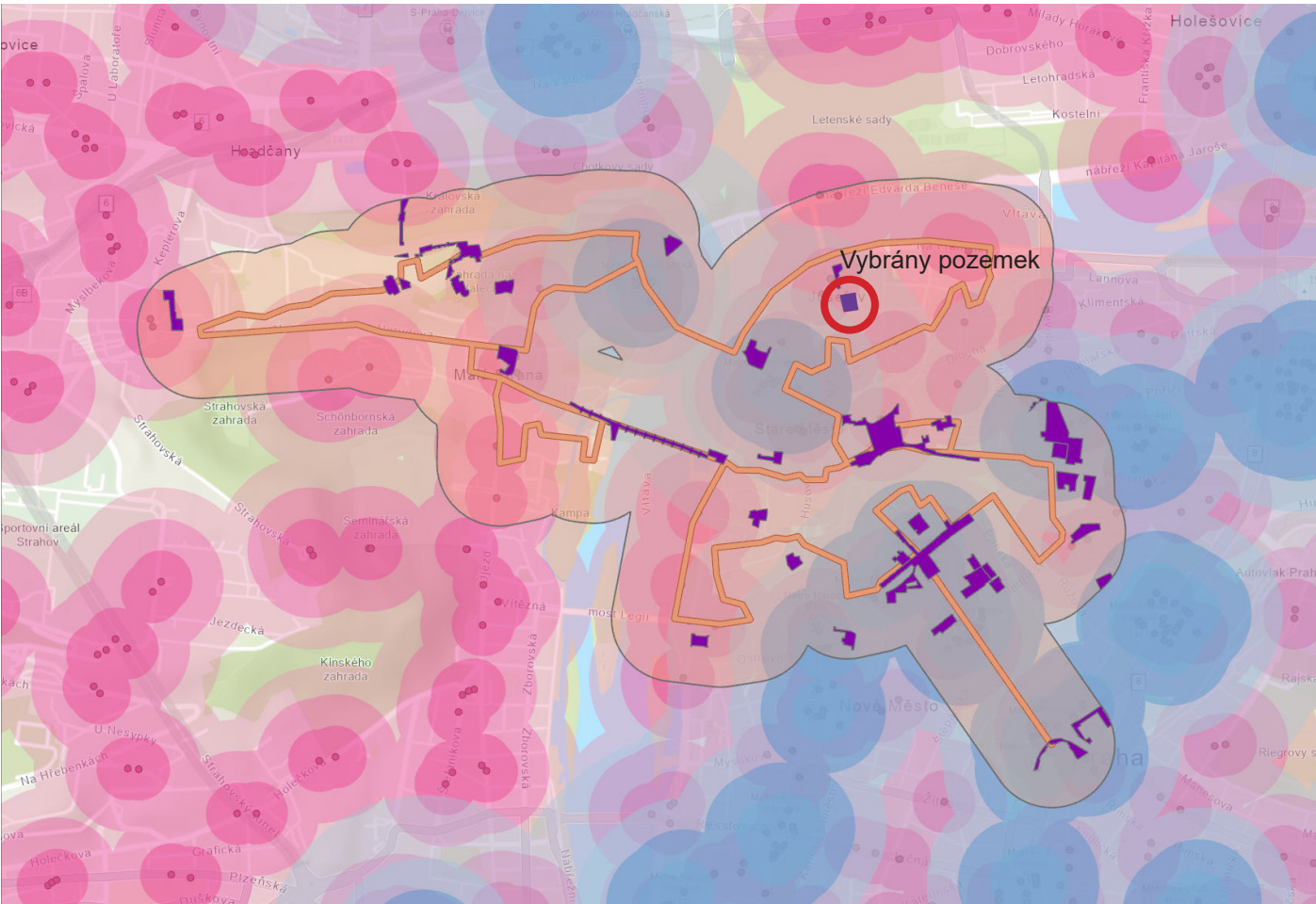
VÝBĚR LOKALITY V PRAZE

Byla provedená analýza v ArchGIS Pro, která ukázala nejvhodnější pro zástavbu pozemky.

Kritéria analýzy:

- 1. Umístění v centru Prahy;
- 2. Vhodné využití území;
- 3. Plocha pozemku více než 1 000 m²;
- 4. Napojení na významné turistické cesty;
- 5. Dobrá dostupnost MHD.

Poté méně vhodné pozemky byly vyřazeny a jako nejlepší byl vybrán pozemek u náměstí Miloše Formana.

Legenda

- Cesty_turistické
- Cesty_turistické_radius 200m
- Metro
- Dostupnost
- 0-100
- 100-200
- 200-300
- 300-400
- 400-500

- Autobusy, tramvaje
- Dostupnost
- 0-100
- 100-200
- 200-300
- Vstupy metra
- Zastavky
- Praha1_pozemky

0 0,13 0,25 0,5 Kilometers

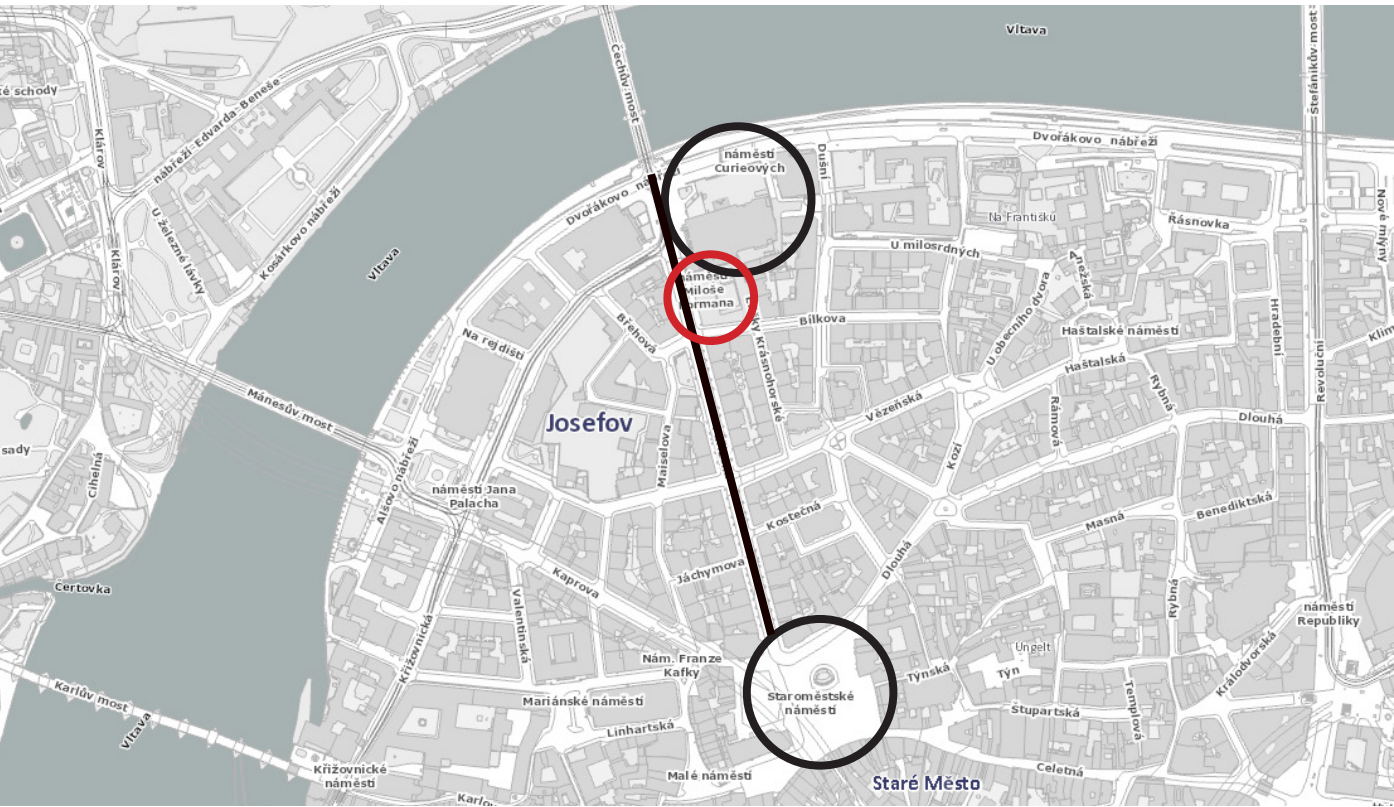
SITUACE

Náměstí Miloše Formana
110 00 Praha 1 – Staré Město

Náměstí Miloše Formana je prostranství – piazzetta v Praze 1 před hotelem InterContinental mezi ulicemi Pařížská, Bílkova, Elišky Krásnohorské a náměstím Curieových.

Náměstí se nachází v městské čtvrti Josefov. Od středověku zde bývalo Židovské město, které se po svém zrušení proměnilo v 19. století v chudinskou čtvrť. Ta byla v rámci Pražské asanace zbourána a nahrazena novou zástavbou. Zachovány zůstaly jen nejvýznamnější židovské památky, Staronová a některé další synagogy, starý hřbitov a radnice.

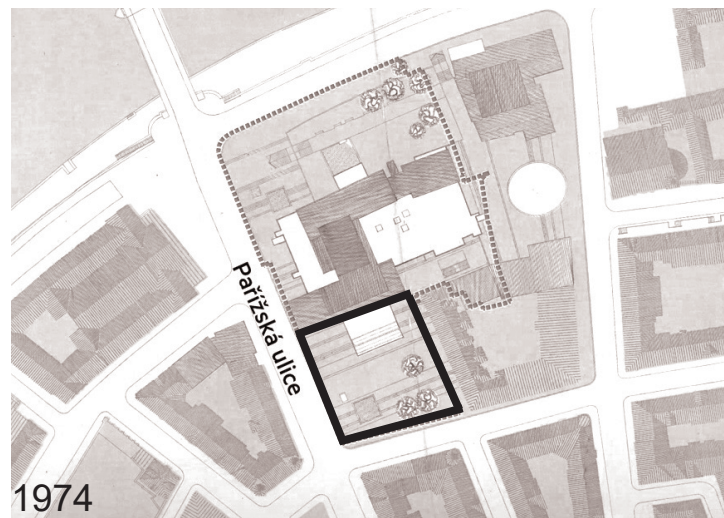
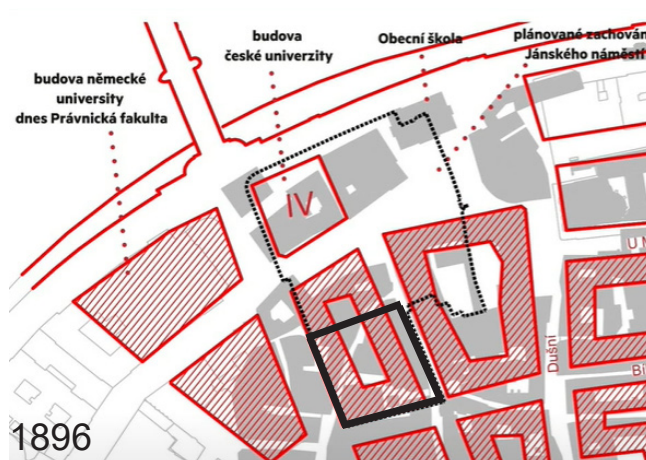
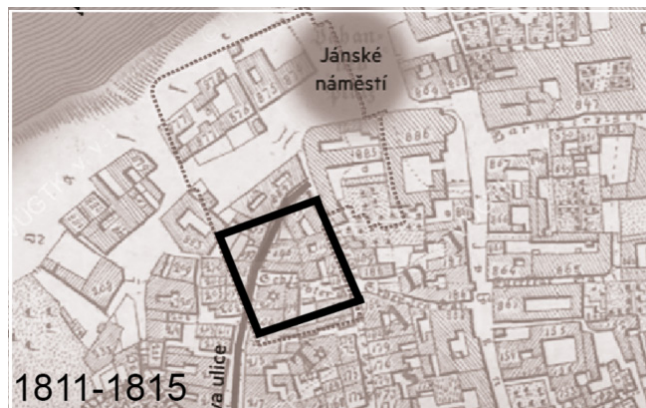
Důležité je napojení náměstí na ulici Pařížskou. Ulice vychází ze Staroměstského náměstí směrem k severu, protíná Josefov a ústí na břehu řeky u Čechova mostu na náměstí Curieových. Dominantou na konci ulice je hotel InterContinental, před kterým se nachází náměstí M. Formana. Dnes je Pařížská ulice velmi luxusním koridorem s mnoha módními prodejny. Nájemní ceny bytů a především obchodů v Pařížské patří mezi nejvyšší v metropoli (tím současně i v celé České republice) a spolu s ulicí Na Příkopě je v žebříčcích mezi prvními desítkami nejdražších nákupních ulic světa. Ulice je vždy rušná a přitahuje turisty i místní obyvatele. Umístění obchodu Apple na náměstí M. Formana by proto bylo dobrým logickým zakončením nákupní ulice. Výhodná by byla i blízkost hotelu. Vybudováním prodejny a muzea by se zvýšila úroveň a atraktivita území.

HISTORIE LOKALITY

Vývoj pozemku

Do 19. století byla vltavská pobřeží hospodářsky využívanou krajinou s pustými místy, rejdišti, haldami sanytru, dřeva, mlýny a drobnými domky. Na konci 19. - počátkem 20. století byly na místě současného náměstí provedeny asanační práce a vybudovány domovní bloky. Část bloku ale vyhořela již na konci druhé světové války, pak bylo odstraněno několik domů obrácených dvorní fasádou do Pařížské třídy. V letech 1968–1974 byl vystavěn hotel InterContinental podle projektu atelieru Epsilon a pozemek náměstí byl vyklizen a začal sloužit jako piazzeta hotelu. V říjnu 2018 byl prostor vyhlášen náměstím a pojmenován podle českého režiséra Miloše Formana. V rámci nového Metropolitního plánu je pozemek povolen k zástavbě.

Hotel InterContinental

Hotel InterContinental byl postaven v 1968–1974 letech, je první americkou investicí ve východní Evropě od druhé světové války. Na projektu pracovali architekti Karel Filsak, Karel Bubeníček a Jaroslav Švec. V letech 1992–1995 proběhla pod vedením architekta Romana Kouckého renovace a v roce 2002 byla provedena kompletní obnova interiérů. Od roku 2019 je ve vlastnosti společnosti R2G. Hotel v současné době prochází rozsáhlou rekonstrukcí.

Hotel je kvalitním příkladem brutalismu. Budova hotelu je poměrně rozsáhlá a hlavním stavebním materiálem je holý beton a skleněné pásy oken s keramickým obkladem. Vnější tvar hotelu je svisle rozčleněn na několik menších částí, aby budova lépe korespondovala s historickou zástavbou pražského Starého Města. Autor hotelu InterContinental Karel Filsak věděl, že se obrovská budova ve stylu brutalismu zcela vymyká z měřítka okolní zástavby, a proto vyžaduje ve svém sousedství vyvažující volné plochy. Nově vzniklá piazzetta od počátku měla ovšem také urbanistické i architektonické hodnoty. Díky jejímu řešení objevil se veřejný prostor a parkoviště bylo umístěno do podzemních garáží.

Návrh náměstí ale nebyl architekty dokončen. V současné podobě ho nelze označit za zcela úspěšné řešení. Náměstí není kvalitním veřejným prostorem. Ventilační systémy podzemních garáží, ačkoli jsou pokryty zelení, vytvářejí bariéru. Z tohoto důvodu se část náměstí Formana nevyužívá a chybí průchod přes náměstí ke škole a na náměstí Curieových. Náměstí Formana nemá určitý charakter a ucelenou myšlenku. Je plné mobiliáře z různých období, které nemají žádnou atraktivní a historickou hodnotu. Většinu času je náměstí prázdné a nevyužívá svůj potenciál.

V 90. letech 20. století na náměstí se plánovala dostavba nízkého křídla hotelu. K jehož realizaci nakonec nedošlo, protože odborné komise památkových orgánů takové řešení nedoporučily.

V letech 2019-2020 probíhali řízení aby hotel se všemi doplňkovými stavbami (včetně podzemní garáže) byl zařazen na seznam nemovitých kulturních památek. Ministerstvo kultury ale rozhodlo o tom, že pražský hotel Intercontinental nezíská památkovou ochranu, a to z důvodu problematických aspektů stavby.

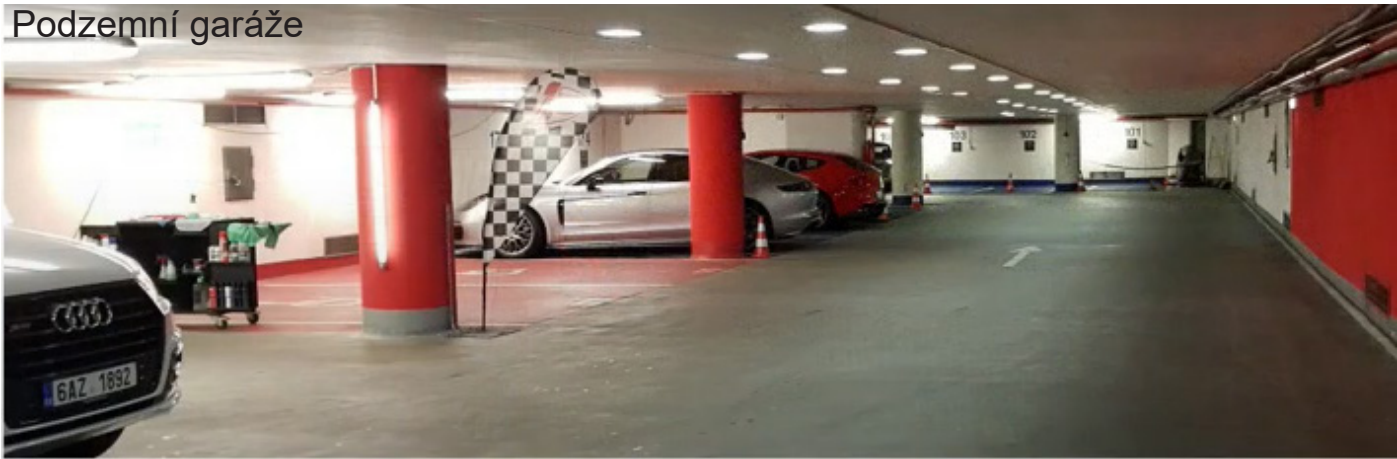
FOTO FIXACE MÍSTA

Legenda

- Pozemek pro umístění obchodu Apple
- Označení pohledu

Podzemní garáže

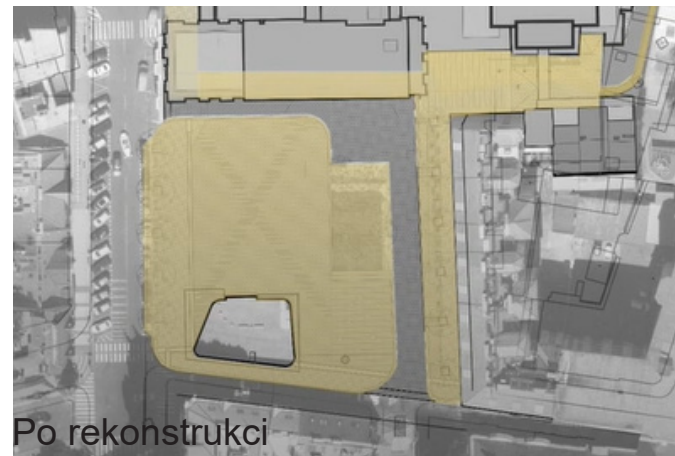
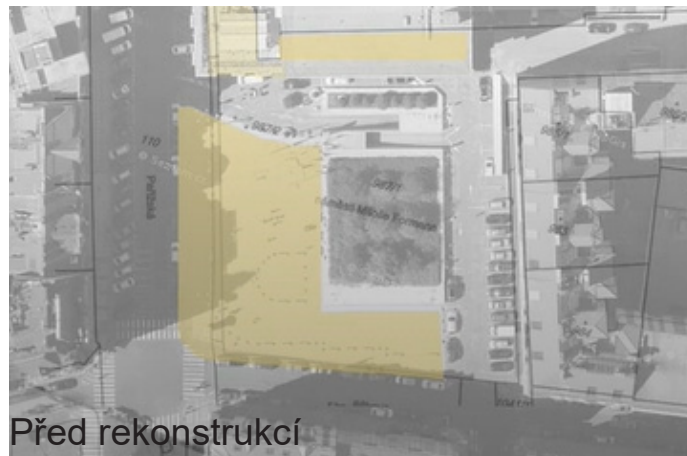
PROJEKT STAROMĚSTSKÁ BRÁNA

V rámci rekonstrukce hotelu InterContinental byl vytvořen komplexní projekt renovace veřejných prostor v okolí hotelu. Motto rekonstrukce: Vytvořit prostor a prostředí, kam všichni Pražané budou rádi chodit. Projekt navrhl ateliér TaK pod vedením architekta Marka Tichého.

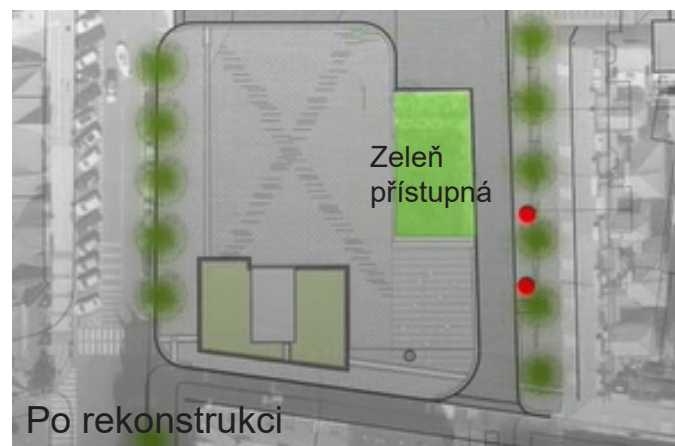
Podle návrhu na náměstí dojde k výrazným změnám, včetně výstavby nákupního centra.

Klíčové myšlenky projektu na náměstí Miloše Formana:

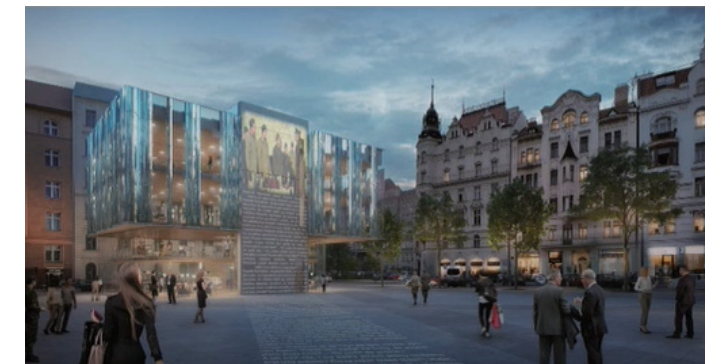
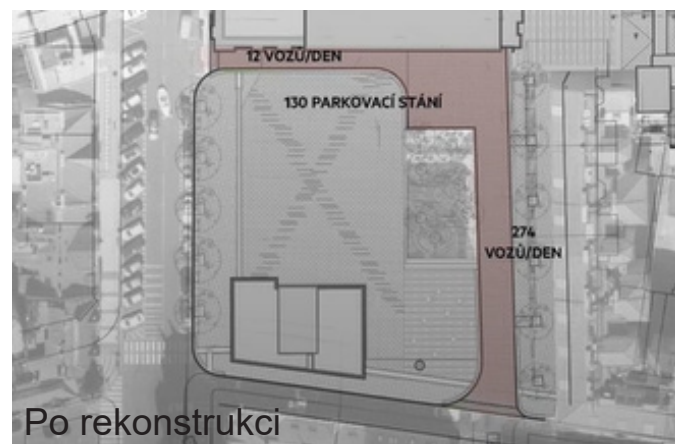
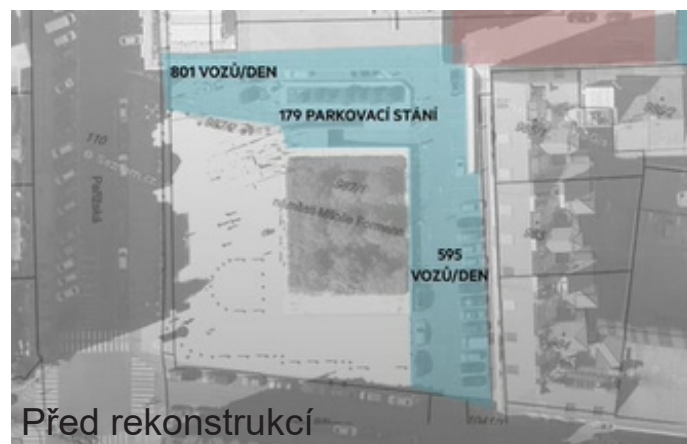
1. Zvětšení veřejného prostoru.

2. Zvětšení přístupných zelených ploch

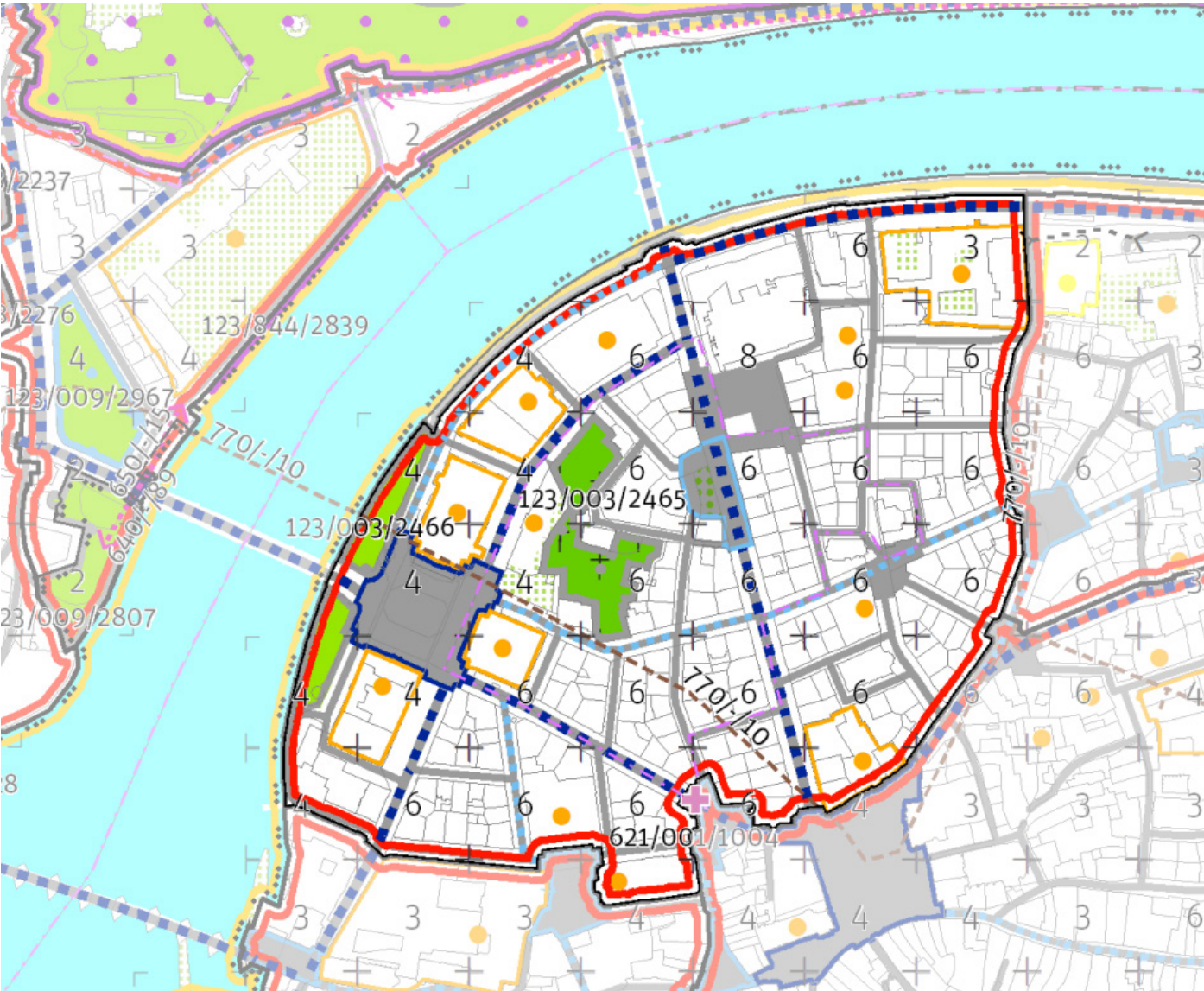

3. Dopravní bilance

ANALÝZA LOKALITY

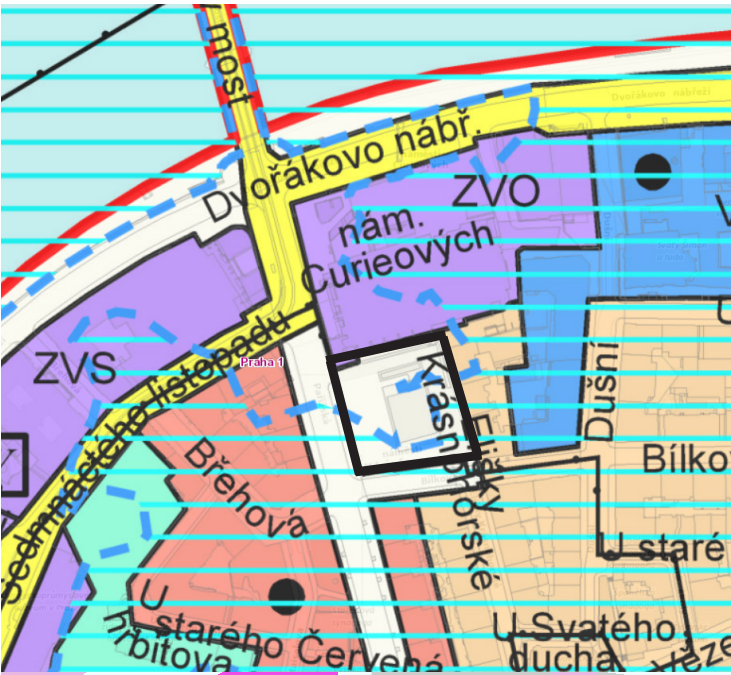
Metropolitní plán

Pozemek se nachází v lokalitě Josefov.

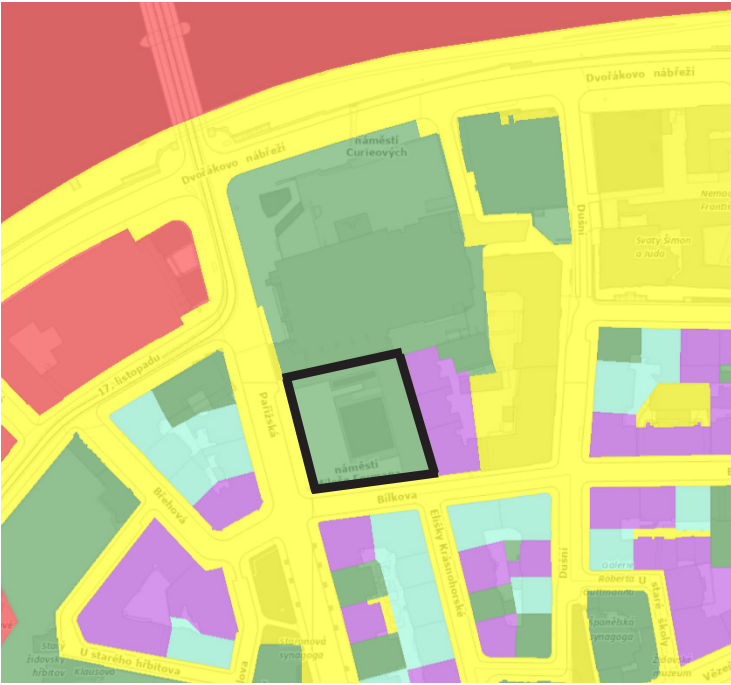
Cílový charakter lokality: Chránit a posilovat cílový charakter zastavitelné, stabilizované, obytné lokality Josefov se strukturou rostlou. Lokalita je součástí krajiny vymezené v ZÚR s názvem Městská krajina Prahy. Lokalita Josefov je vymezena jako lokalita historického jádra Prahy. Cílem navržených regulativů je zachování prostorového uspořádání a ochrana charakteristických prvků, jakými jsou zejména výšková kompozice s jednou horizontální úrovní doplněnou vertikálami věží kostelů a dalších staveb a zástavba uspořádaná do kompaktních, hustě zastavěných bloků.

Využití ploch

- OB Čistě obytné
- OV Všeobecné obytné
- ZVS Vysokoškolské
- ZVO Ostatní
- VV Veřejné vybavení

Vlastnictví pozemku

- Hl.m. Praha včetně jím ovládaných subjektů bez MČ
- Zbývající tuzemské právnické osoby

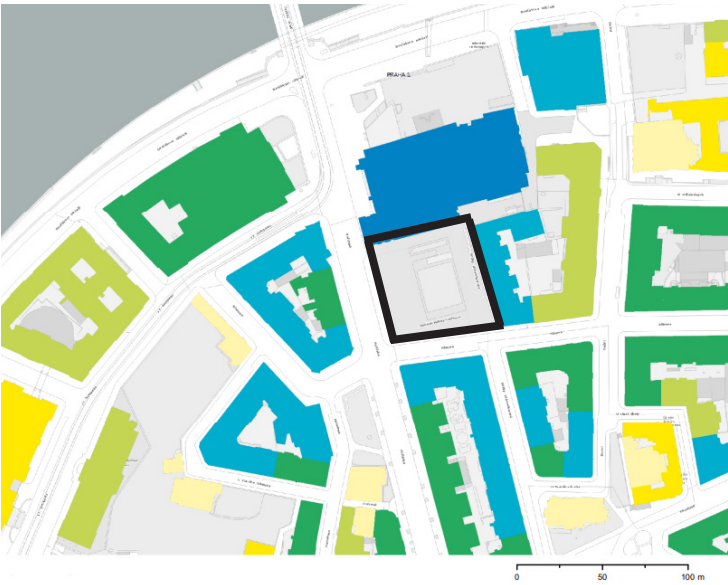
ANALÝZA LOKALITY

Kulturní památky

- Památkové rezervace
- Nemovité kulturní památky (neověřená)
- Nemovité kulturní památky (ověřená)

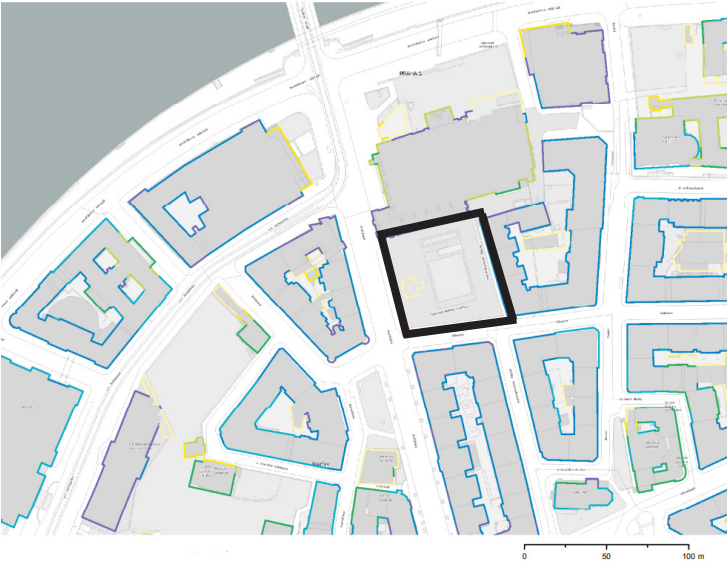
Podlažnost

Počet podlaží

- bez údajů
- ≤ 2 NP
- 3 NP
- 4 NP
- 5 NP
- 6 NP
- 7 – 8 NP

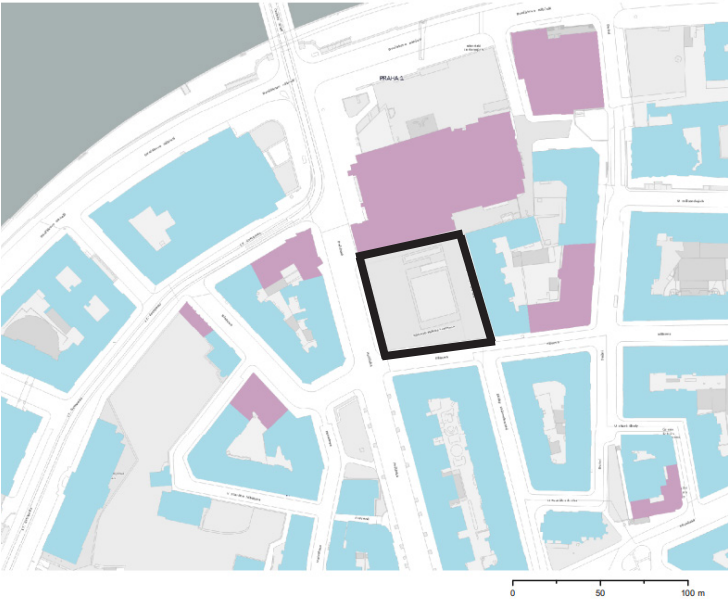
Výškové uspořádání zástavby

Výšková hladina obvodové linie střechy

- < 6,01 m
- 6,01 - 9,00 m
- 9,01 - 12,00 m
- 12,01 - 16,00 m
- 16,01 - 21,00 m
- 21,01 - 26,00 m
- 26,01 - 40,00 m

Střešní krajina

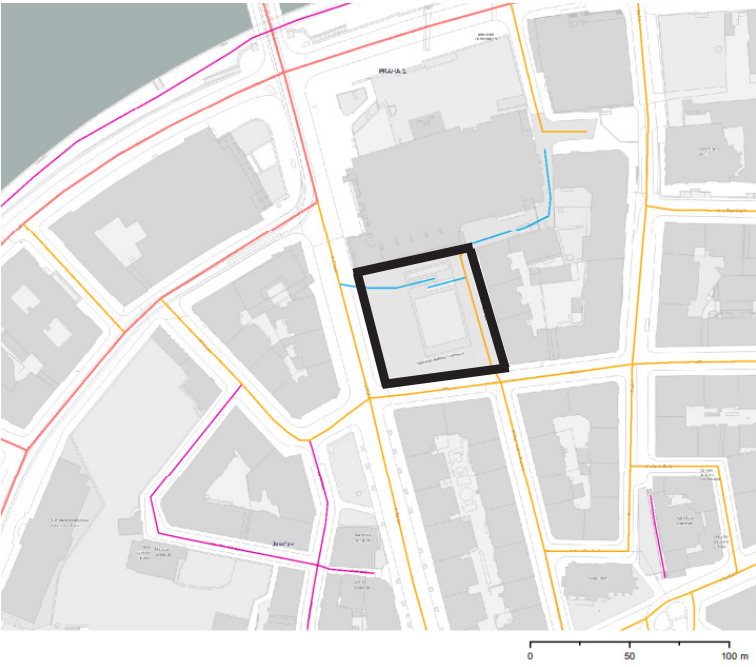

Typy střech

- rovná
- šikmá

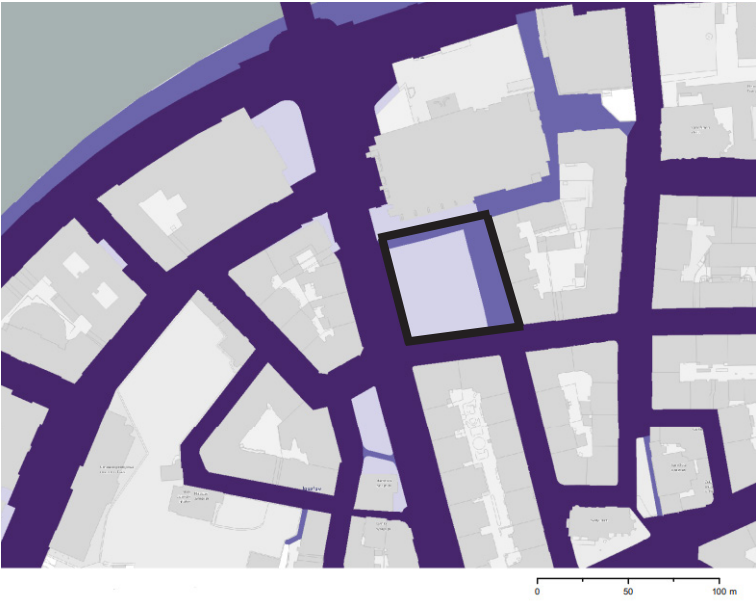
ANALÝZA LOKALITY

Silniční doprava

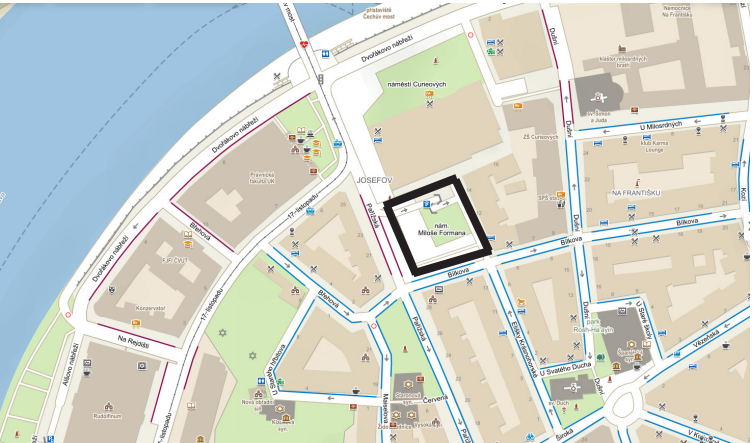
- Místní komunikace II. třídy
- Místní komunikace III. třídy
- Vybrané místní komunikace IV. třídy
- Vybrané účelové komunikace

Veřejně přístupná prostranství

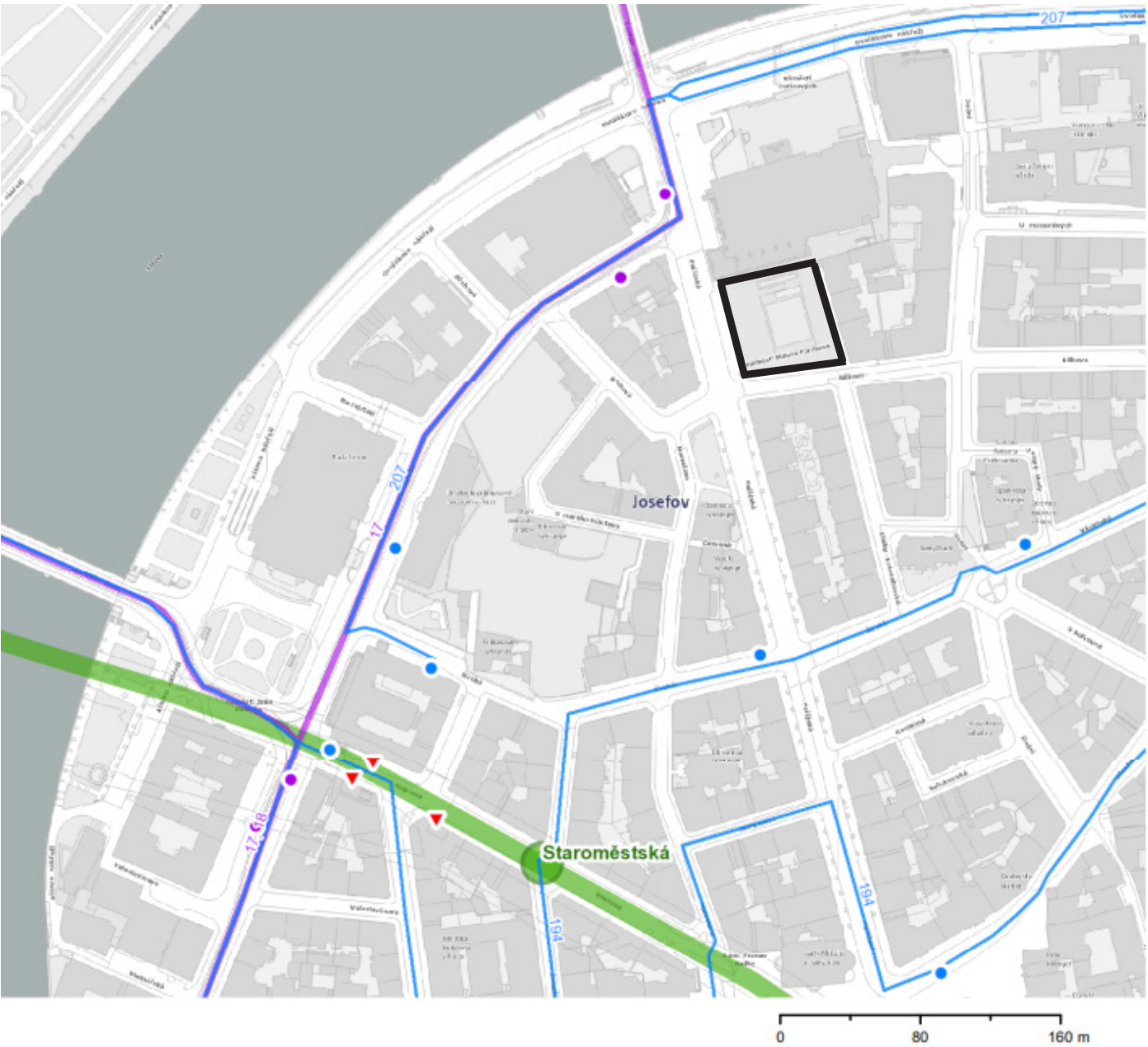

- I. Uliční prostranství
- II. Propojení a napojení skrz bloky
- III. Doplňková veřejně přístupná prostranství v blocích

Služby

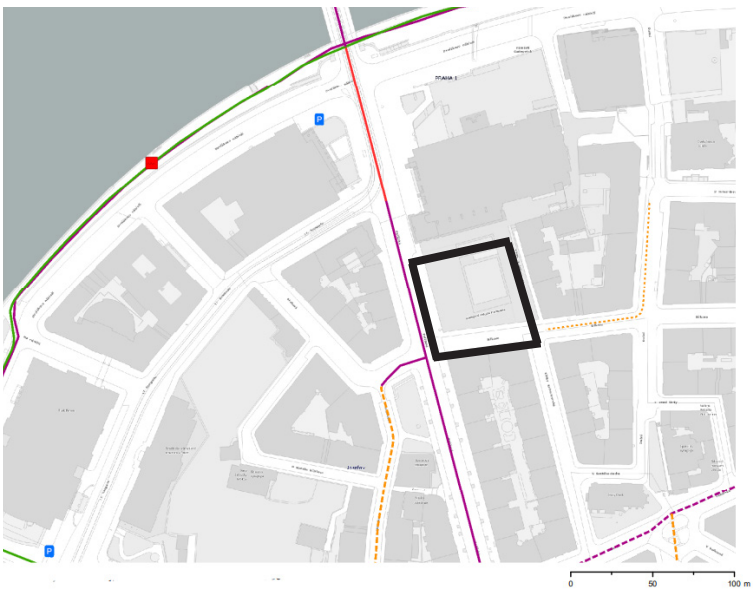
Dostupnost MHD

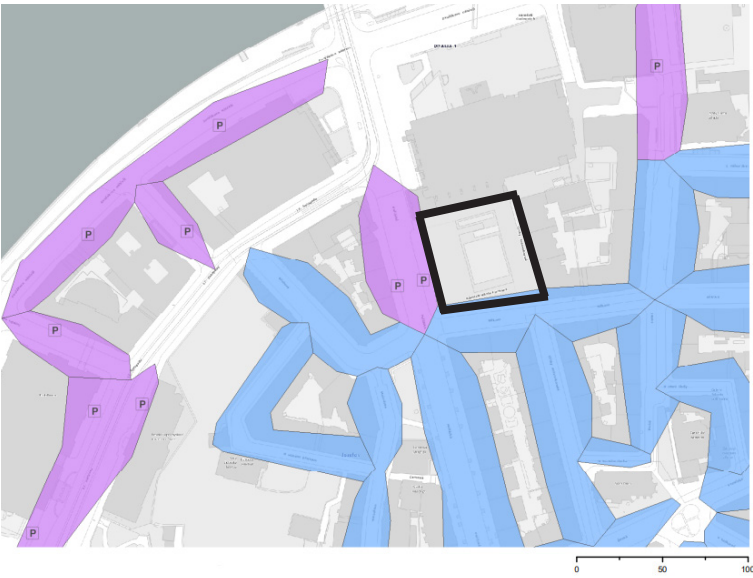
- Zastávky
 - Tramvajové zastávky
 - Autobusové zastávky
 - Metro vstupy
- Linky
 - Autobusové linky
 - Tramvajové linky
 - Stanice metra A

ANALÝZA LOKALITY

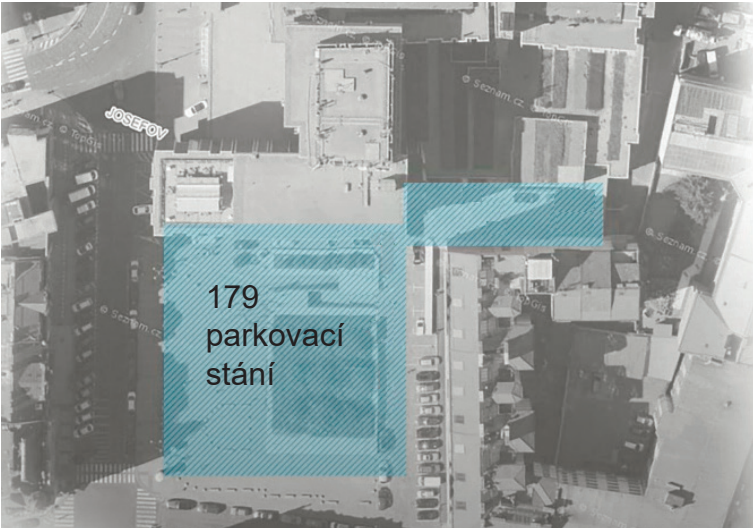
Cyklistická doprava

Zóny placeného stání

Podzemní garáže

ZÁVĚR

Náměstí vzniklo teprve nedávno. V minulosti zde stál obytný blok, který byl během války částečně zničen, poté byl v jeho blízkosti postaven hotel InterContinental a místo zůstalo nezastavěné. Navzdory tomu v novém Metropolitním plánu je plocha uvedena jako zastavitelná. Kvůli tomu vzniklo hodně kontroverzí, jestli stojí na náměstí stavět. Aktuálně existuje developerský projekt pro náměstí.

Lokalita se nachází v centru a v památkové rezervaci. Plusem je, že území je turisticky atraktivní. Nevýhodou je obtížnější získání stavebního povolení a řada omezení a požadavků na koncepci. Koncept obchodu Apple by měl být v souladu se stávající zástavbou, výška a počet podlaží by neměly přesahovat okolní zástavbu.

Lokalita je dobře dostupná městskou hromadnou dopravou. Vedle je tramvajová a autobusová zastávka Právnická fakulta a autobusová zastávka Pařížská. Poblíž se také nachází stanice metra Staroměstská. Parkoviště se nachází pod náměstím Miloše Formana a podél komunikací.

KONCEPCE

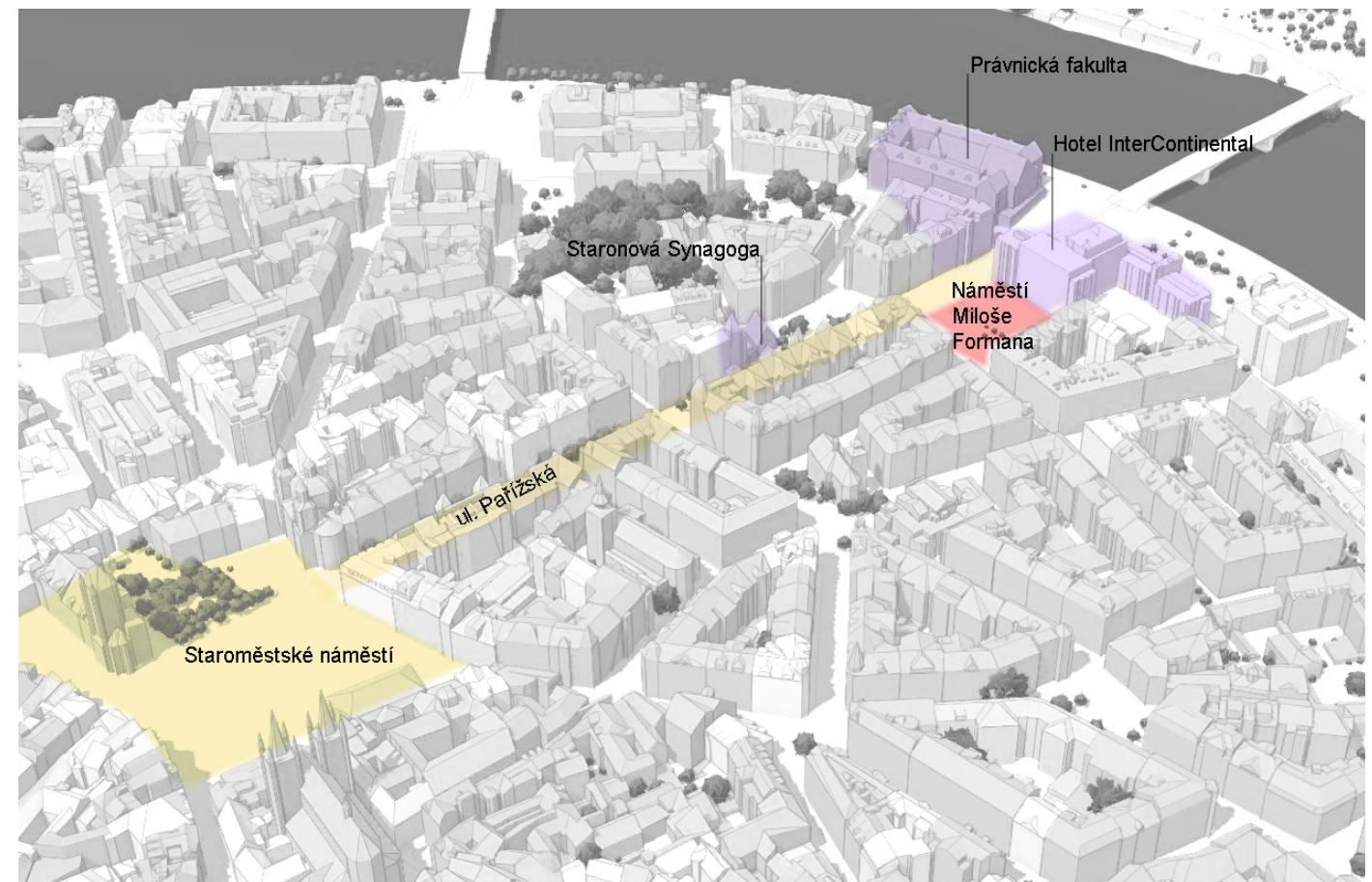
SITUACE

M 1:5000

POPIS LOKALITY

Náměstí je velmi vhodným místem pro obchod a muzeum Apple. Lokalita se nachází v centru města v blízkosti hlavních turistických cest. Náměstí sousedí s jednou z hlavních pražských nákupních ulic, ulicí Pařížská, kde se nacházejí značkové obchody. Pařížská ulice vychází ze Staroměstského náměstí a vede směrem k Letenským sadům, což by zajistilo stálý příliv turistů. K náměstí přiléhá hotel Intercontinental, jeden z největších hotelů ve městě, který má být v blízké budoucnosti rekonstruován. V bezprostřední blízkosti se nachází také právnická fakulta a Staronová synagoga. V okolí se navíc nachází řada obytných bloků. Díky tomu je zde neustále rušno a zajišťuje se zde neustálý pohyb různých skupin lidí.

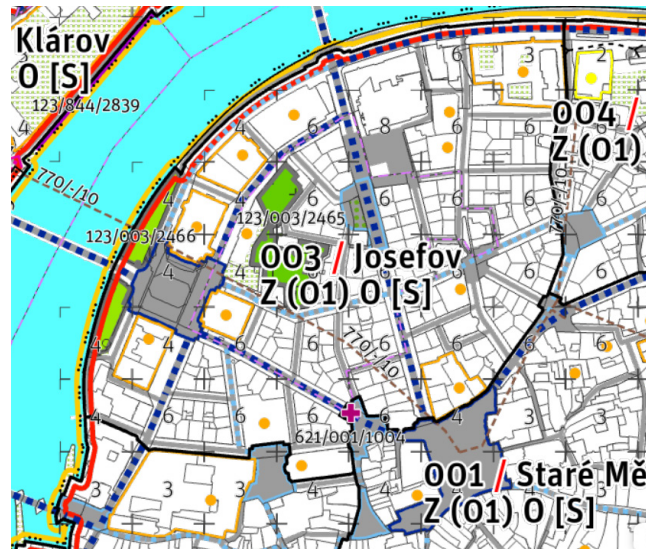

VLASTNOSTI POZEMKU

1. Zastavitelná plocha

Náměstí Miloše Formana se objevilo v roce 2018. Dříve se na místě nacházel městský blok, který byl zničen během druhé světové války.

Vzhledem k současným urbanistickým trendům zahušťování měst se lokalita doporučuje pro novou zástavbu. V novém Metropolitním plánu prostor označen jako zastavitelný, doporučuje se zástavba uspořádaná do kompaktních, hustě zastavěných bloků.

2. Protesty proti zástavbě

V posledních letech bylo pro tuto lokalitu připraveno několik projektů. Relevantním projektem je projekt Staroměstská brána od TaK Architects, v jehož rámci má být na náměstí postavena značková prodejna.

Někteří architekti a politici se však postavili proti zástavbě náměstí a chtějí zachovat veřejný prostor. V současné době probíhá podpis petice proti zástavbě na náměstí.

3. Soukromý pozemek

Pozemek je v soukromém vlastnictví a má stejného pronajímatele jako hotel InterContinental, což zavádí řadu omezení při navrhování.

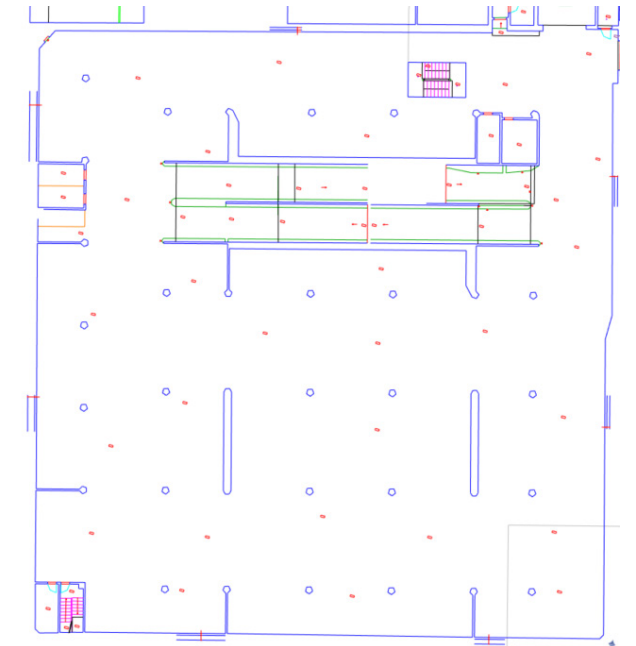
Pro hotel a jeho okolí byl navržen projekt Staroměstská brána. Je logické zohlednit jeho urbanistické změny, které ovlivňují náměstí Miloše Formana. Například vjezd do podzemního parkoviště ze strany Dvořakového nábřeží.

4. Stávající podzemní garáže

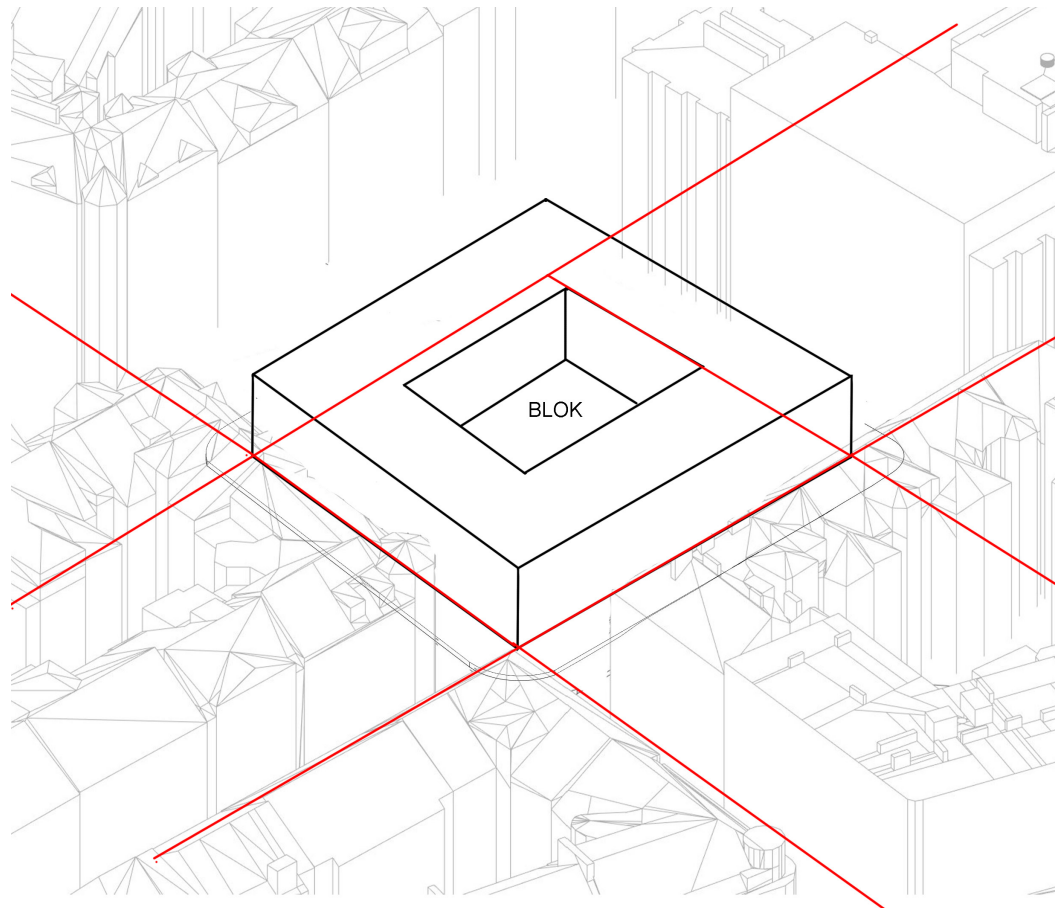
Pod náměstím se nachází dvoupatrová garáž, která slouží hotelu a částečně jako veřejné parkoviště. Vzhledem k hladině podzemní vody se nedoporučuje rozšiřovat garáže do hloubky.

Garáž má železobetonovou konstrukci.

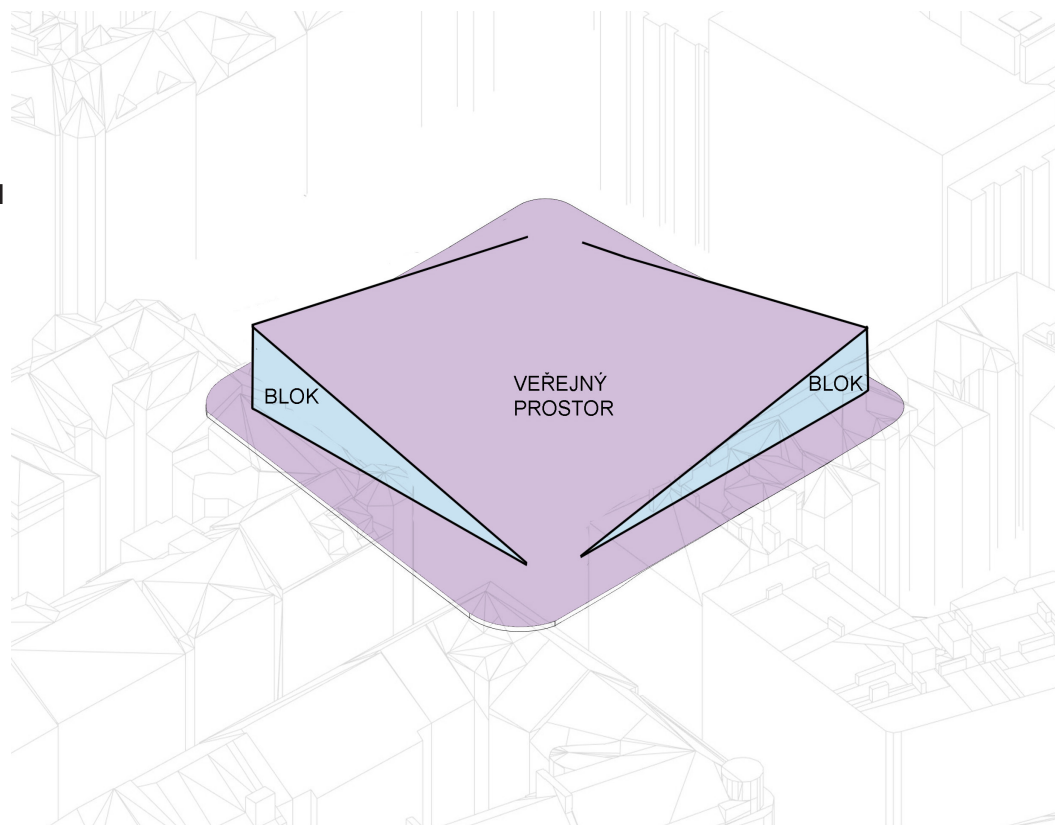

VYVOJ TVARU

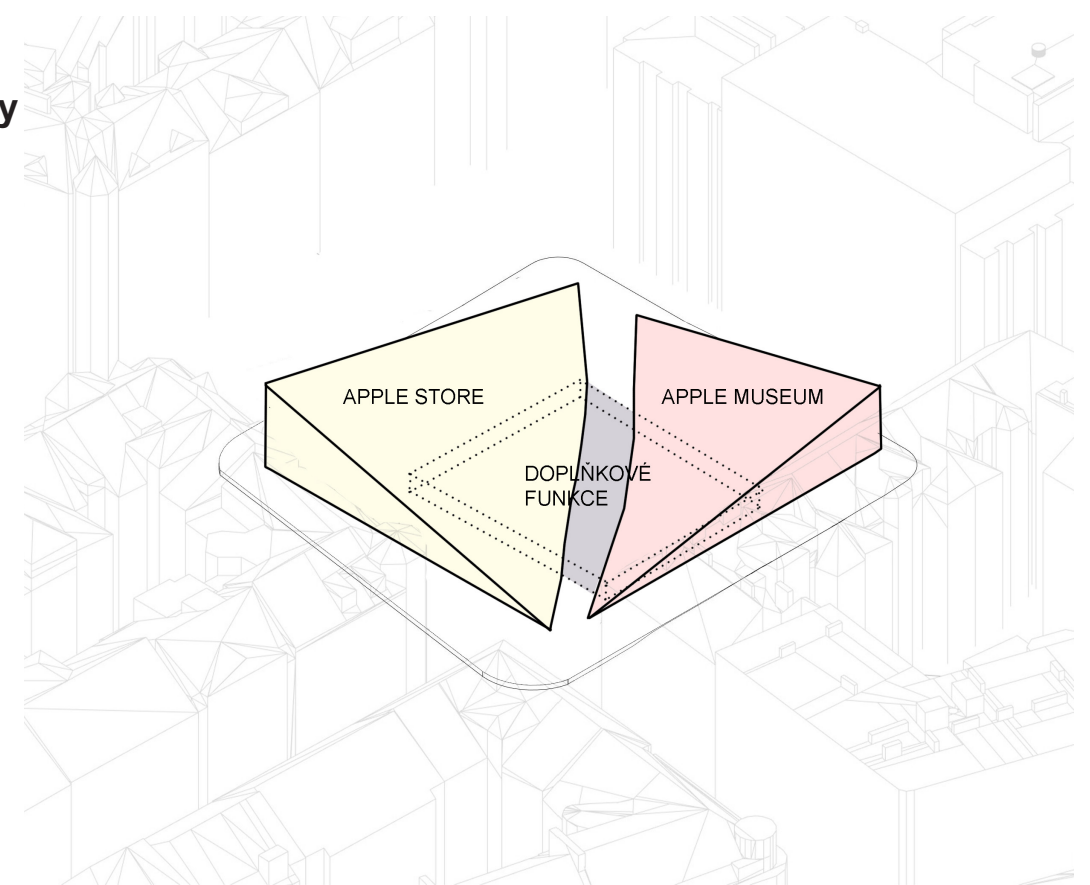
1. Pokračování stavebních čar

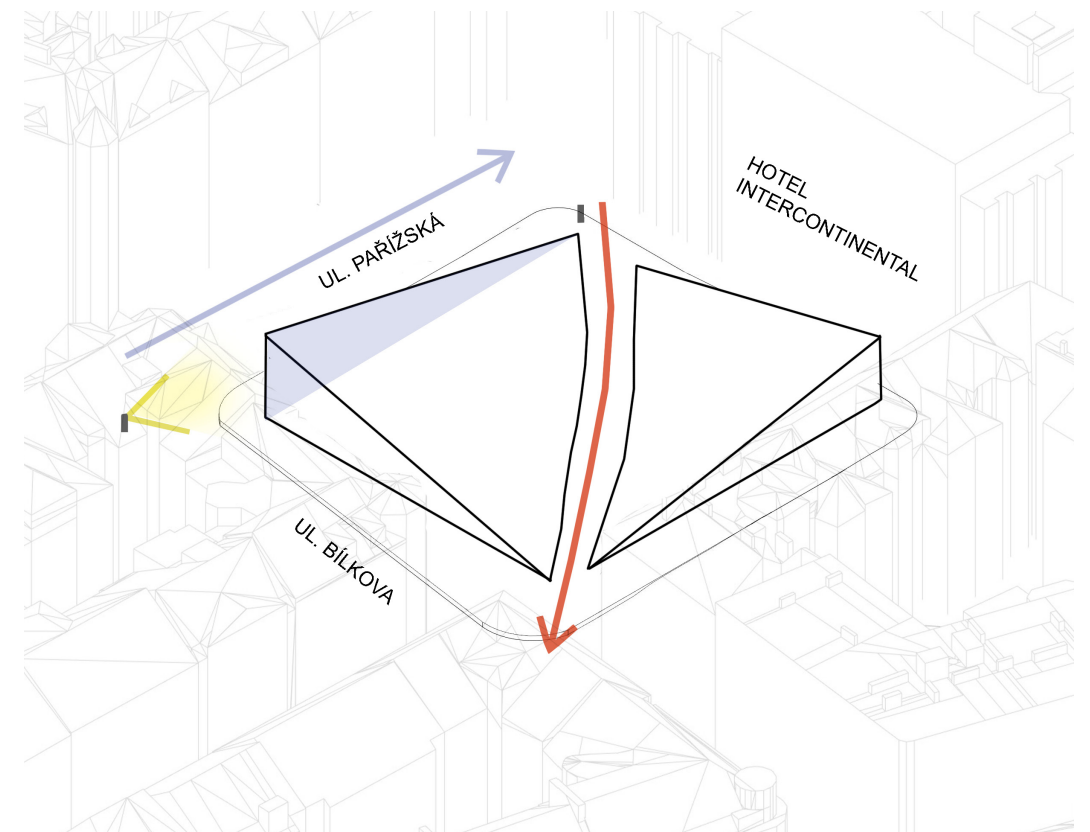
2. Zachování veřejného prostoru

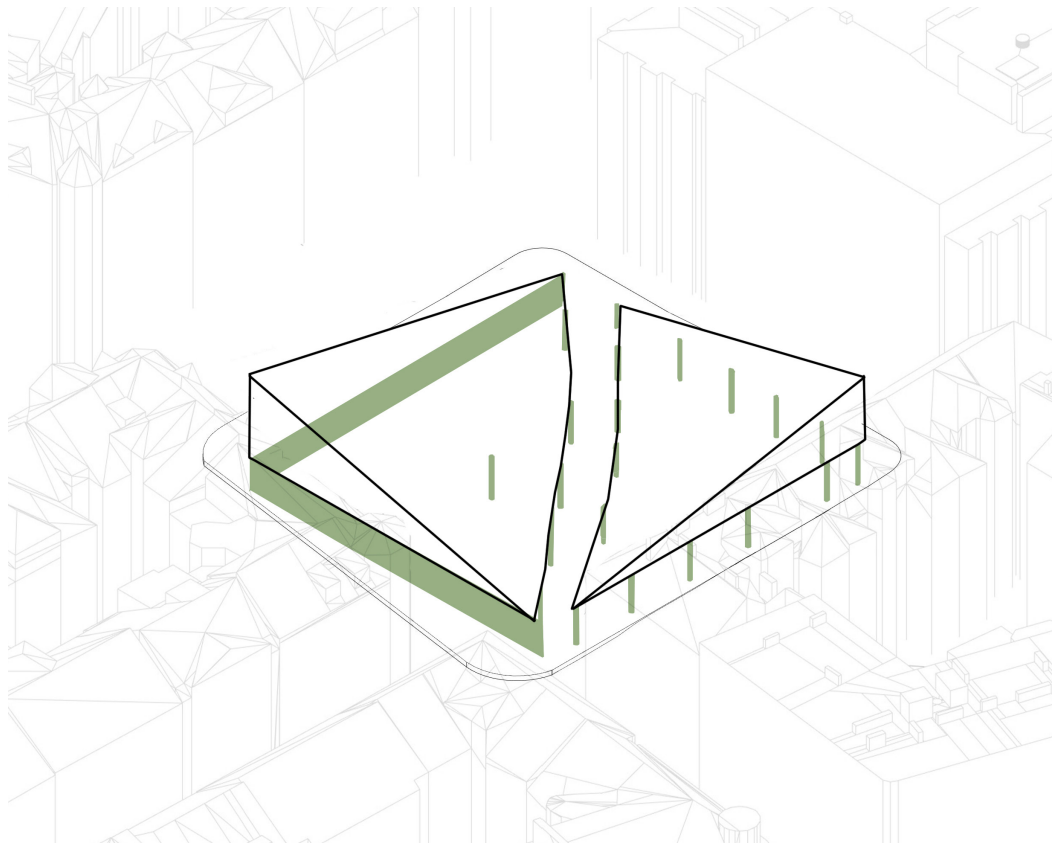
3. Rozdělení hmoty podle funkce

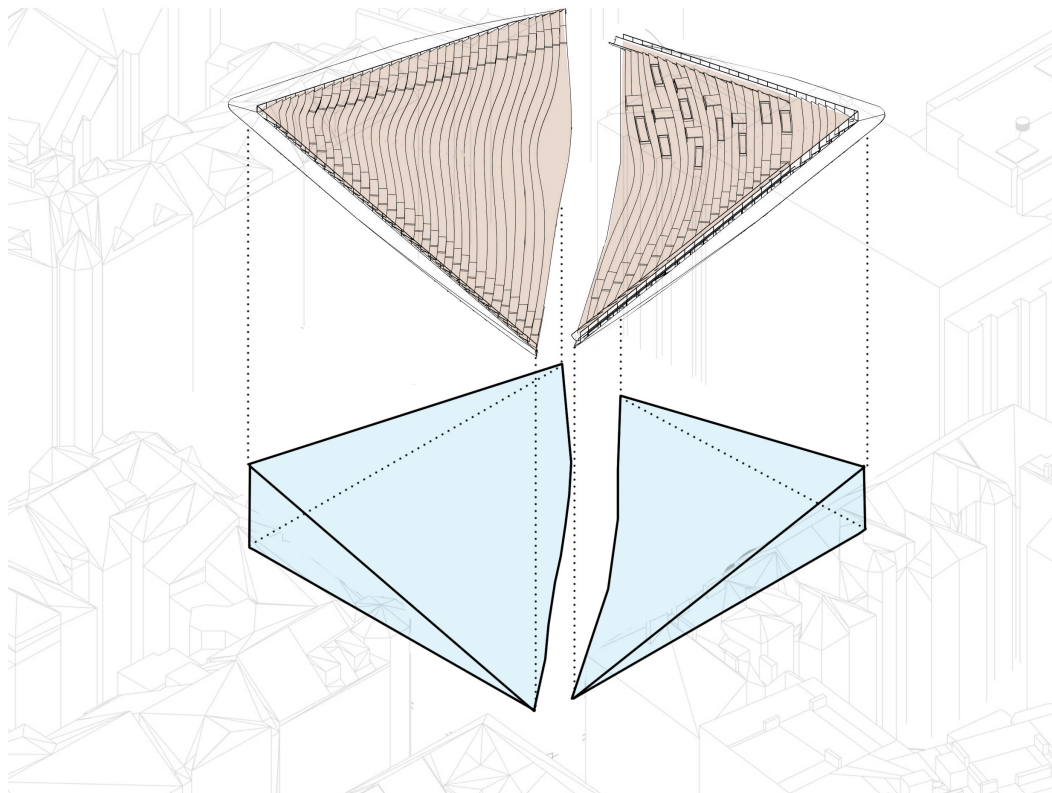
4. Vliv okolí

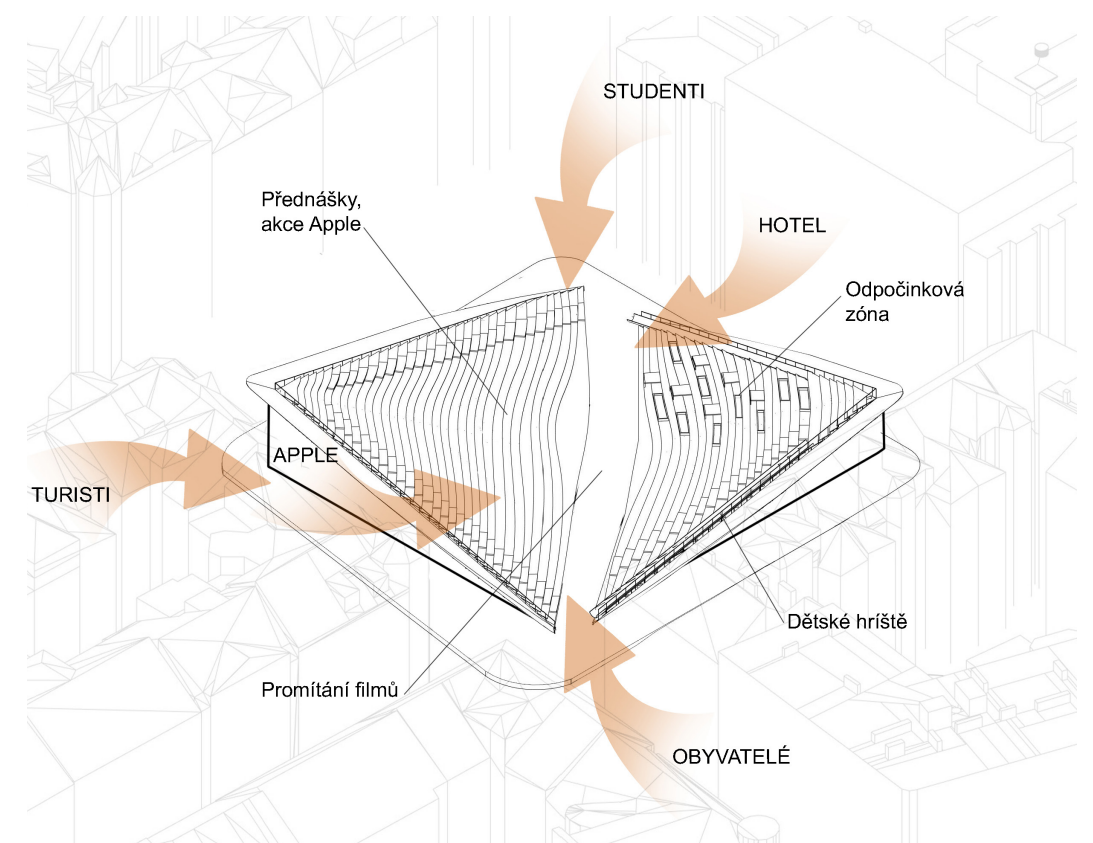
5. Využití stávajícího konstrukčního systému

6. Ochrana před slunečním zářením

7. Využití střechy

8. Minimalistický design

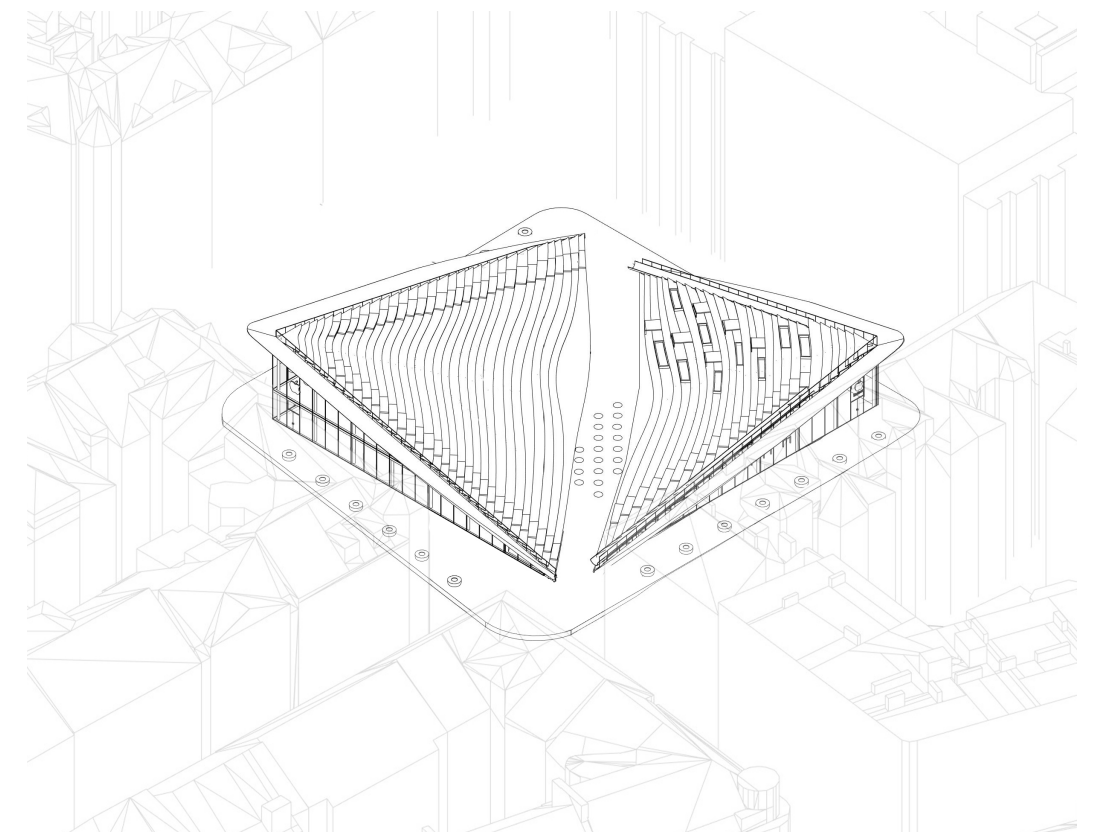

SCHÉMA KONSTRUKCE

Úkolem bylo použít stávající konstrukční systém jako základ pro nový. To ovlivnilo umístění nosných prvků a následně i tvar celé stavby.

Nová konstrukce je vyrobena převážně z oceli. Na fasádách a střeše je použito vysoce kvalitní sklo. Dřevěné schody na střeše tvoří multifunkční veřejný prostor a zároveň slouží jako sluneční clony.

Dřevěné schůdky na
ocelových spojovacích
prvcích

Skleněné panely
1,5 x 3 m

Ocelové paprsky s
roztečí 1,5 m

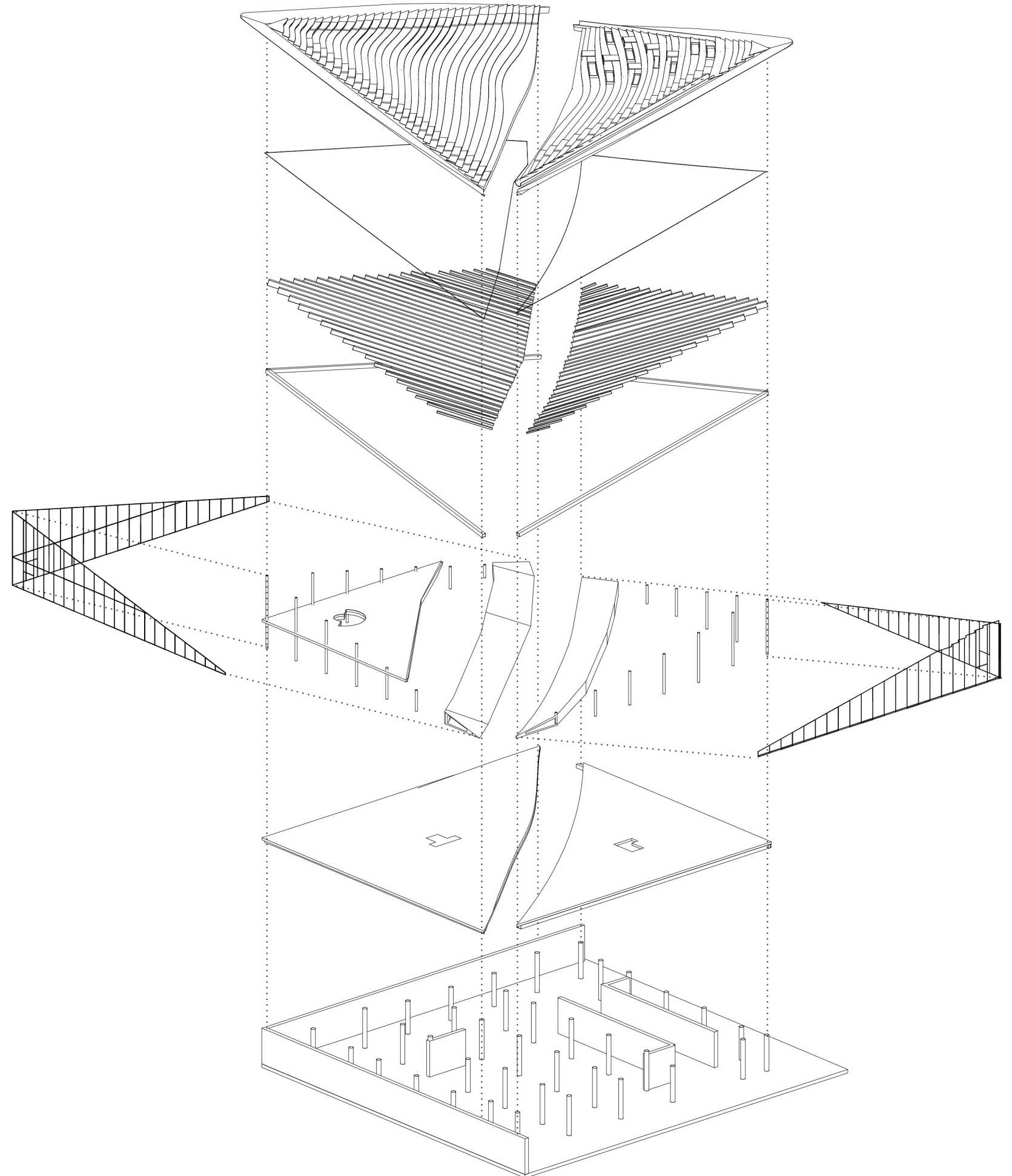
Ocelové nosníky

Skleněné fasády

Ocelové sloupy a
železobetonový nosník

Železobetonová deska

Stávající železobetonová
konstrukce

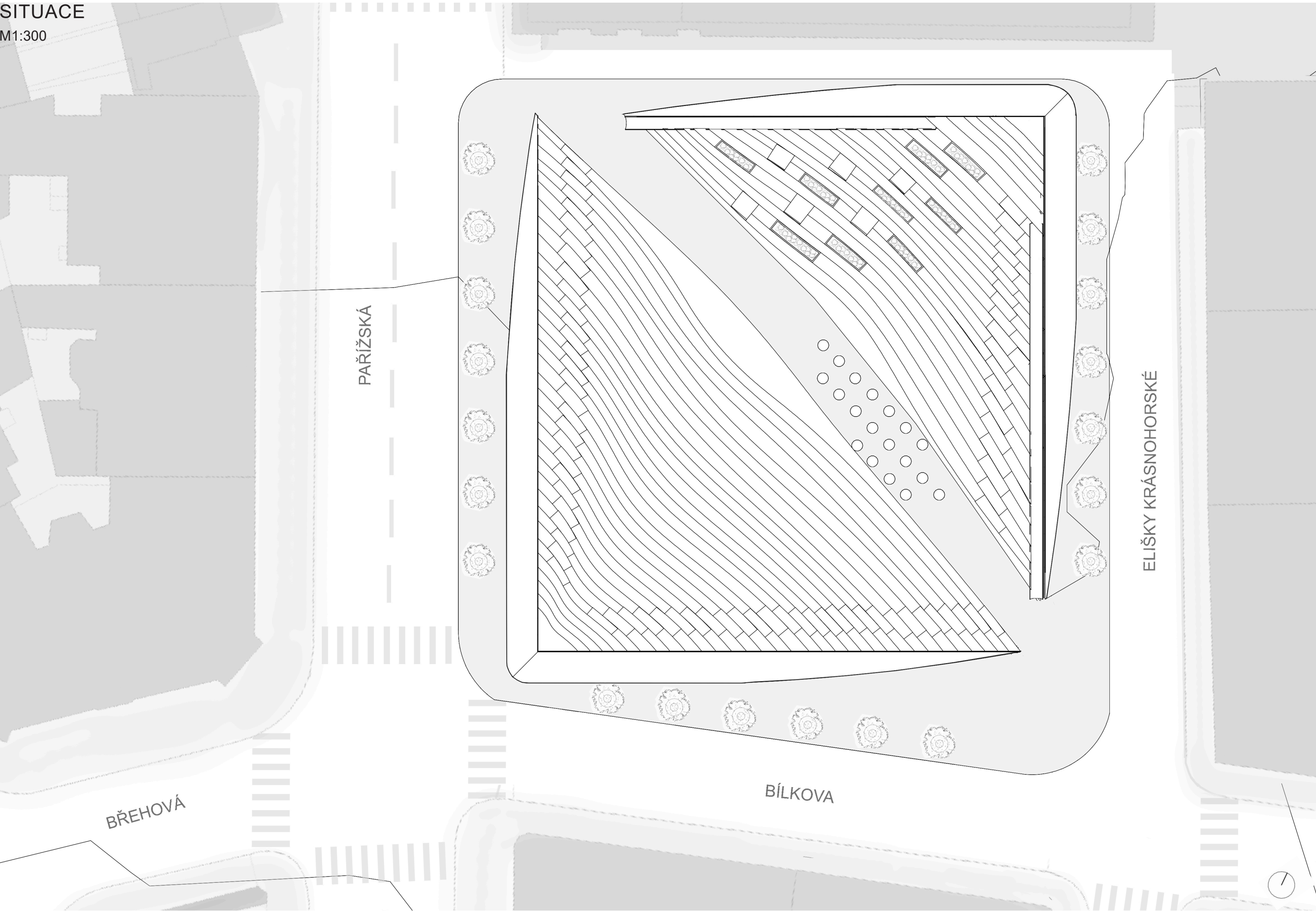

NÁVRH

SITUACE

M1:300

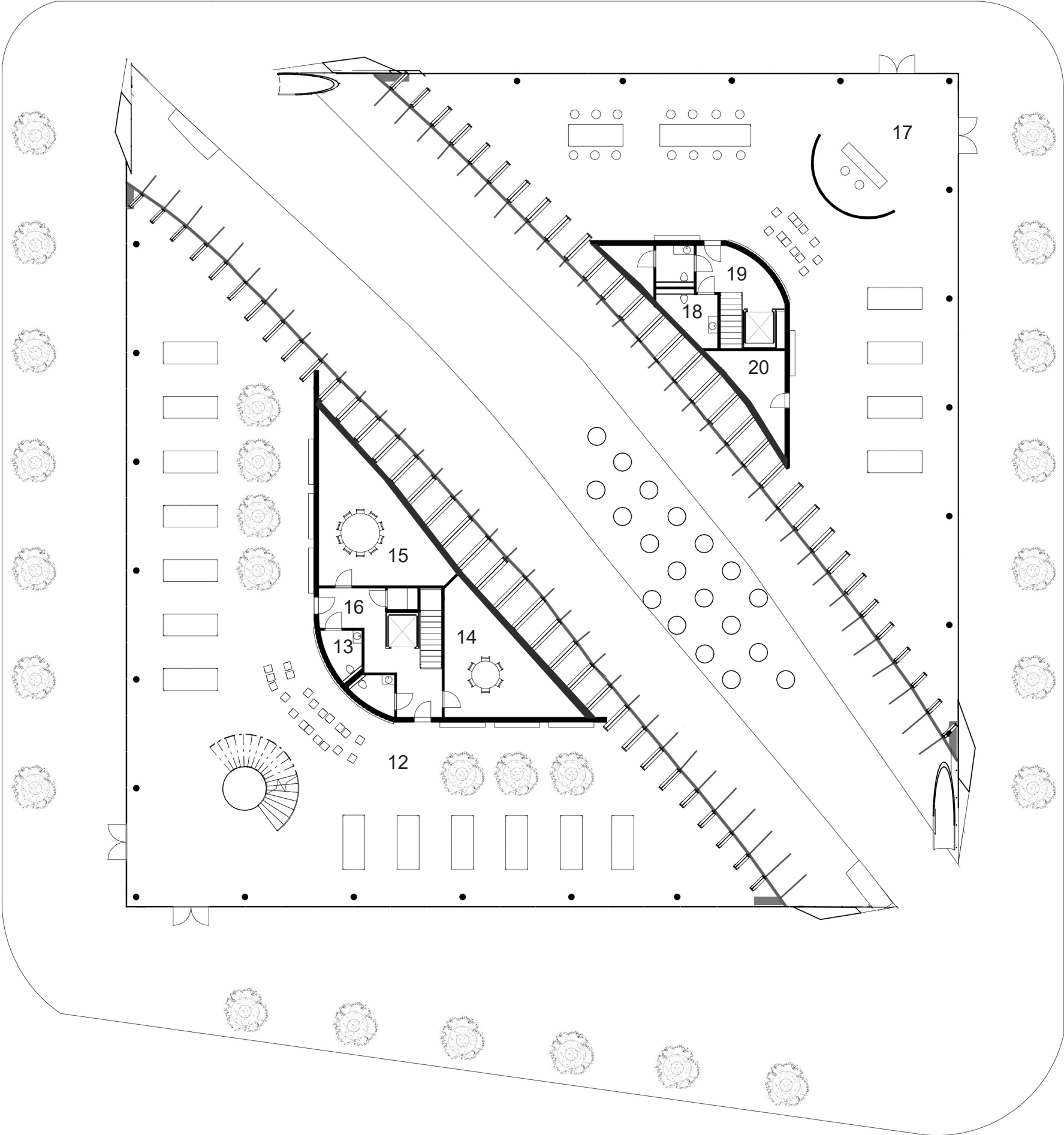
Legenda

- 1. Technická místnost
- 2. Úklid
- 3. Sklad obchodu
- 4. Šatny s hygienickým zázemím pro zaměstnance
- 5. Odpočinková místnost a kuchyň pro zaměstnance
- 6. Kancelář
- 7. Konferenční místnost
- 8. Sklad musea
- 9. Sklad musea
- 10. Úklid
- 11. Komunikace

Legenda

- 12. Prodejna
- 13. WC
- 14. Místnost pro zaměstnance
- 15. Zasedací místnost
- 16. Komunikace
- 17. Museum
- 18. WC
- 19. Komunikace
- 20. Technická místnost

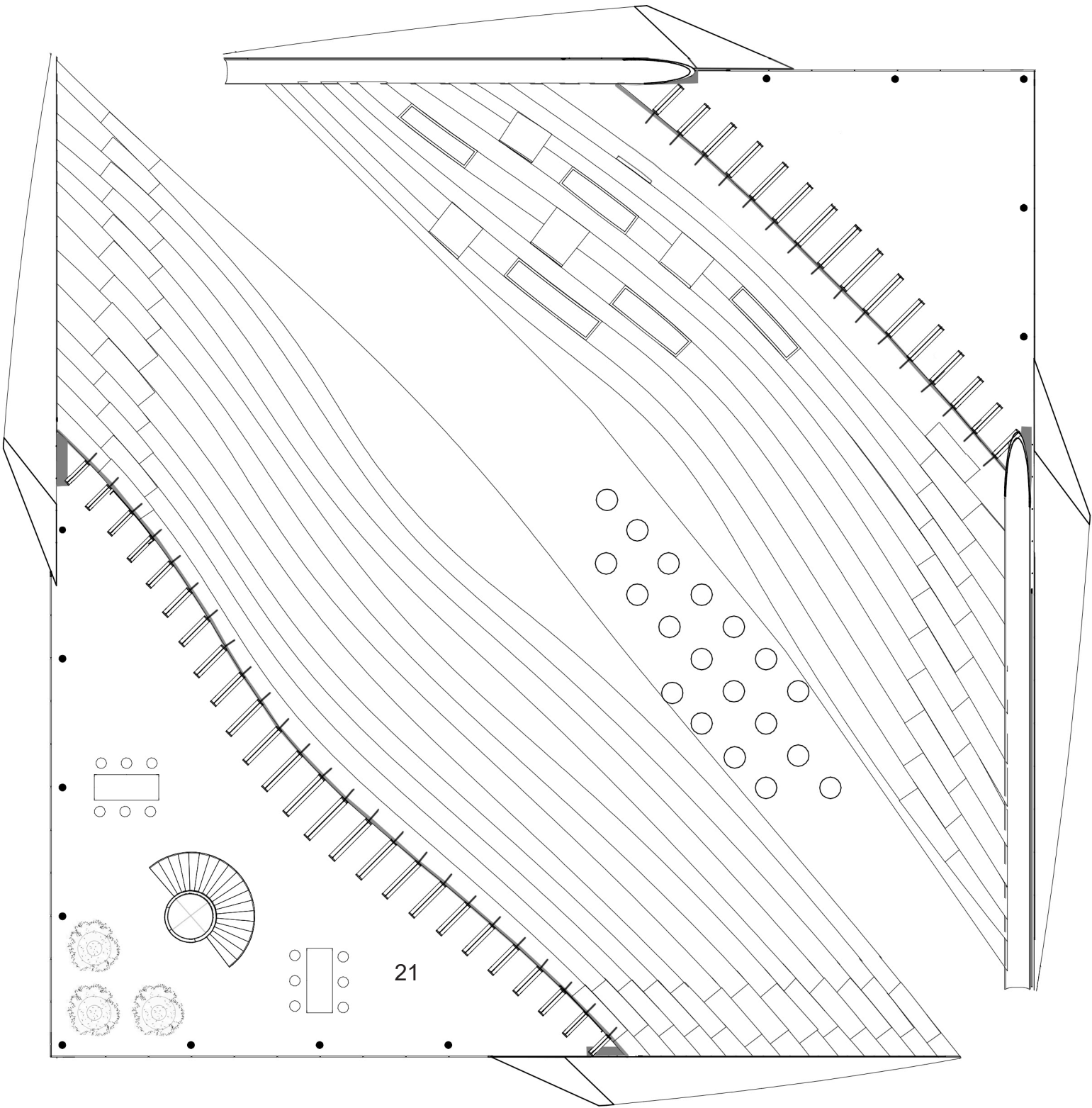

2.NP

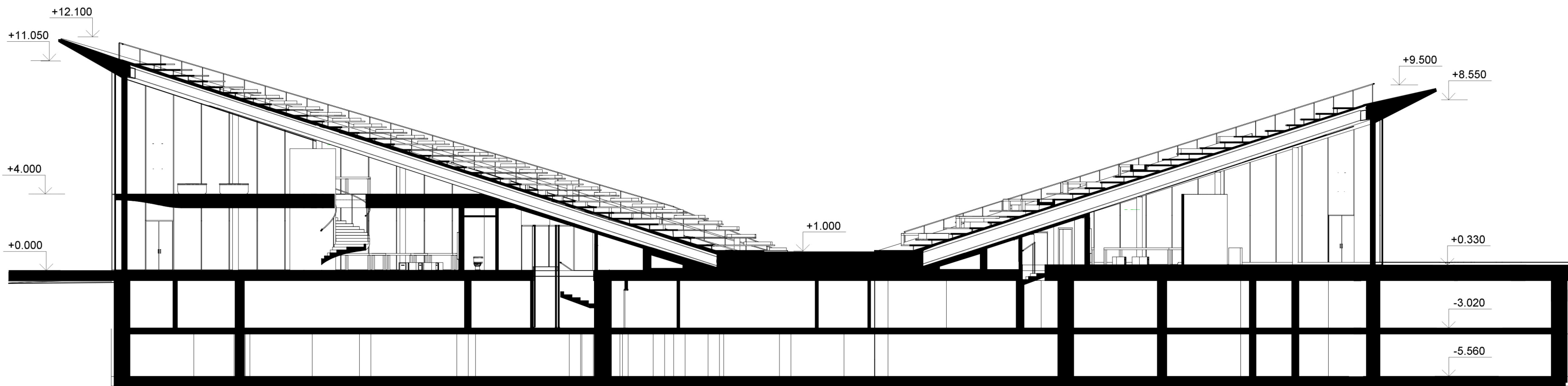
M1:250

Legenda

21. Prodejna

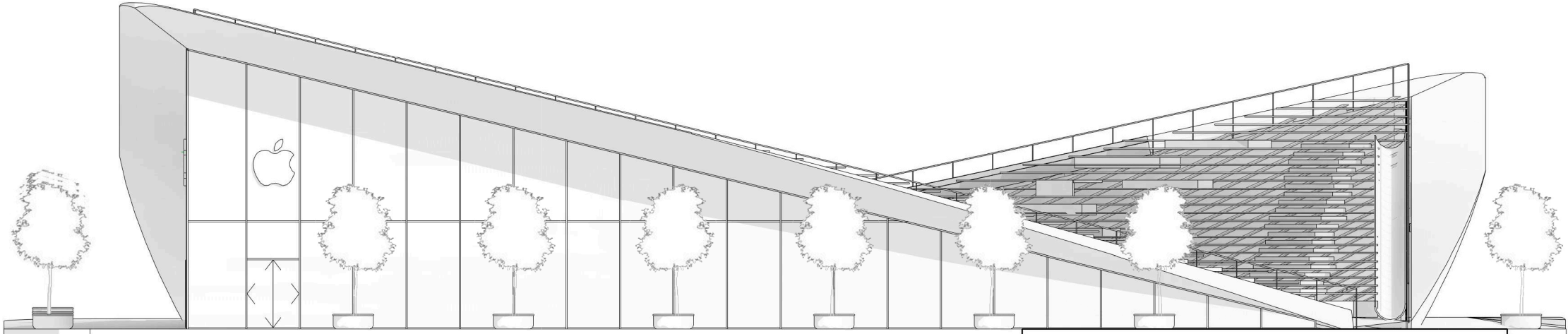
ŘEZ
M1:200

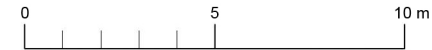
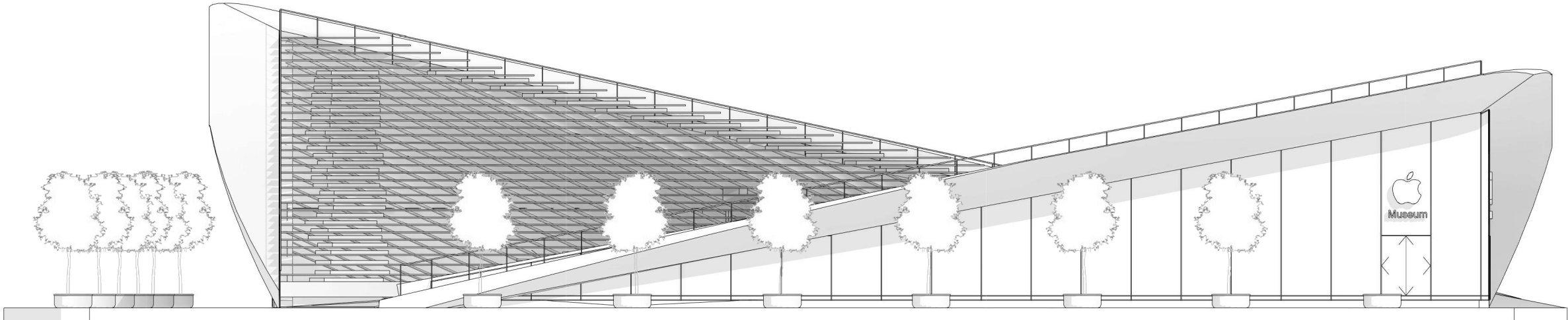
POHLEDY

M1:200

Jižní

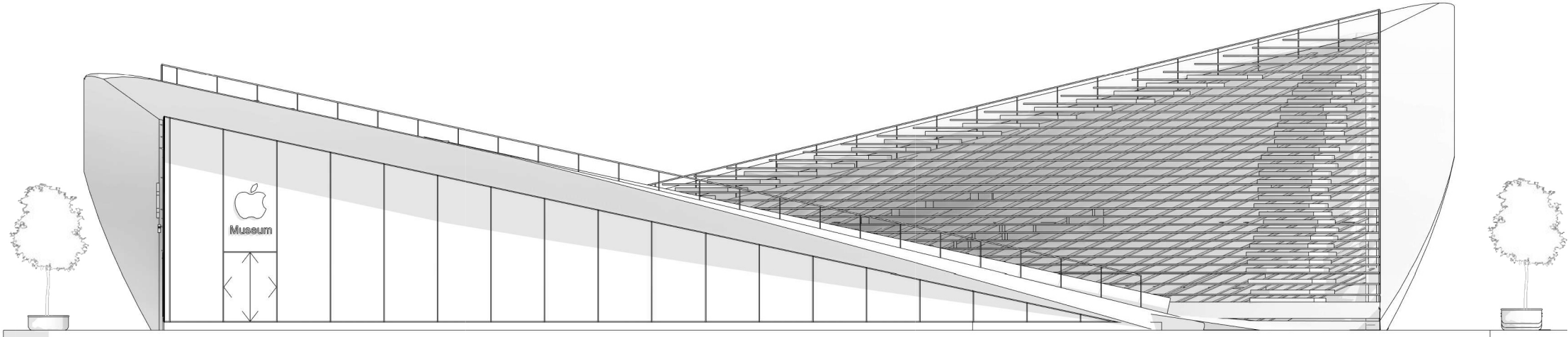
Východní

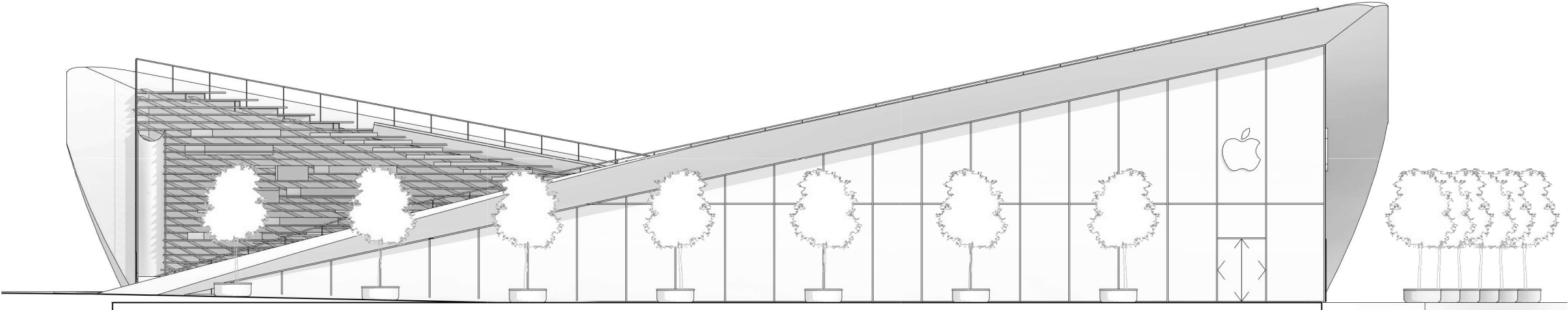
POHLEDY

M1:200

Severní

Západní

VIZUALIZACE

POHLED Z ULICE PAŘÍŽSKÁ

POHLED Z ULICE BÍLKOVÁ

PŘÍLOHY A ZDROJE

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Anastasiia Ihnatkova AR 2021/2022, LS	
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ) VLAJKOVÝ OBCHOD A MUZEUM APPLE V PRAZE (AJ) APPLE STORE AND MUSEUM IN PRAGUE	
JAZYK PRÁCE: ČESKÝ	
Vedoucí práce:	prof. Dr. Henri Hubertus Achten Ústav: 15116 ústav modelového projektování Ing. arch. Jiří Pavlíček, Ph.D. Oponent práce: Ing. arch. Pavel Hladík
Klíčová slova (česká):	Apple, obchod, muzeum, veřejný prostor, náměstí, Intercontinental, Pařížská
Anotace (česká):	Diplomová práce je zaměřena na návrh vlajkového obchodu a muzea společnosti Apple na náměstí Miloše Formana. Cílem projektu bylo najít kompromis mezi protichůdnými skutečnostmi: spojit blok a veřejný prostor, skloubit funkce obchodu Apple a muzea a postavit novou budovu s ohledem na stávající konstrukční systém a jeho omezení.
Anotace (anglická):	The diploma thesis focuses on the design of the Apple flagship store and museum on Miloš Forman Square. The aim of the project was to find a compromise between conflicting realities: to combine the block and the public space, to merge the functions of the Apple store and the museum, and to build a new building with respect to the existing structural system and its limitations.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 19.05.2022

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Anastasiia Ihnatkova

datum narození: 28.04.1997

akademický rok / semestr: LS 2021/2022

obor: Architektura a urbanismus

ústav: modelového projektování (15116)

vedoucí diplomové práce: prof. Dr. Henri Hubertus Achten / Ing. arch. Jiří Pavlíček, Ph.D.

téma diplomové práce: Vlajkový obchod a muzeum Apple v Praze

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Design vlajkového obchodu a muzea Apple v okolí hotelu InterContinental. Projekt řeší propojení mezi obchodem, muzeem a okolím.

2/ Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Vlajkový obchod Apple: 1500 – 2000 m²

Plochy obchodu:

- Avenue (cca 700 m²)
- Forum (cca 200 m²)
- Plaza
- Sklad (cca 150 m²)
- Technické místnosti (cca 200 m²)
- Zaměstnanci (cca 350 m²)

Muzeum Apple: cca 750 m² (program bude upřesněno v průběhu vývoje projektu)

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

- Analytická část
- Koncepční část
- Situace řešeného území (přibližně 1:1000)
- Půdorysy, řezy, pohledy (cca 1:100 - 1:300)
- Vizualizace

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- Model - měřítko modelu bude upřesněno konzultantem v průběhu vývoje projektu.

Datum a podpis studenta

24.02.2022

Datum a podpis vedoucího DP

24.2.2022

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

14.2.2022

14.2.2022

ZDROJE

1. <https://9to5mac.com/2019/05/23/today-at-apple-year-2-review/>
2. <https://www.archdaily.com/872233/foster-plus-partners-milan-apple-store-to-feature-public-plaza-and-waterfall-entrance>
3. <https://www.cbsnews.com/pictures/the-worlds-coolest-apple-stores/>
4. https://en.wikipedia.org/wiki/Apple_Store#History
5. <https://beloved-brands.com/apple-simplicity/>
6. <https://techcrunch.com/2007/04/29/apple-store-to-take-up-full-ny-block/>
7. <https://www.dezeen.com/tag/apple-stores/>
8. <https://www.dezeen.com/2019/03/11/apple-stores-foster-partners-architecture-retail/>
9. <https://architizer.com/blog/inspiration/collections/apple-architecture/>
10. <https://architizer.com/projects/apple-store-fifth-avenue/>
11. <https://architizer.com/projects/apple-store-stanford/>
12. <https://architizer.com/blog/inspiration/stories/apple-carbon-neutral-2030/>
13. <https://simplebeep.com/?category=s02>
14. <http://www.volta-alessandria.it/news-1617/674-visita-museo-apple-savona>
15. <https://www.allaboutapple.com/>
16. <https://skaplichniy.ru/note/apple-museum/>
17. <https://nv.ua/kyiv/apple-v-kieve-otkroyut-muzey-s-vintazhnoy-tehnikoy-apple-foto-novosti-kieva-50160765.html>
18. <https://bzh.life/mesta-i-veshi/macpaw-vidkriyut-u-kievi-muzej-apple-vizualizacziyi/>
19. <https://fabrykanorblina.pl/the-apple-museum-poland-at-the-norblin-factory/>
20. <https://nltimes.nl/2021/06/19/europes-largest-apple-museum-open-utrecht>
21. <https://www.tipnavylety.cz/products/apple-museum-unikatni-soukroma-sbirka/>
22. <http://applemuseum360.com/>
23. <https://computerhistory.org/>
24. <https://www.archdaily.com/163795/computer-history-museum-mark-horton-architecture>
25. <https://nexoncomputermuseum.org/english/?mcode=0203>
26. <https://www.google.com/maps/>
27. <https://www.geoportalpraha.cz/cs/mapy/mapove-aplikace>
28. <https://en.mapy.cz/>
29. <https://www.obcaneprahy1.cz/otazky-a-odpovedi-proc-nezastavovat-namesti-milose-formana-c298.html>
30. <http://plan.iprpraha.cz/cs/metropolitni-plan>
31. <https://plan.app.iprpraha.cz/vykresy/>
32. <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/komora-architektu-je-proti-stavbe-na-namesti-milose-formana-40356596>
33. https://www.lidovsky.cz/relax/design/parizske-by-slusel-mozart.A170913_105211_In-bydleni_ele
34. <https://www.campusj.online/blog/praha-zitra-hotel-intercontinental>
35. https://www.metro.cz/ze-slavneho-hotelu-ma-byt-staromestska-brana-fn0-/praha.aspx-?c=A191212_164612_metro-praha_hyr
36. <https://magazin.aktualne.cz/hotel-intercontinental-brutalistnistavba-chtela-ukazat-ceske/r~36b-640f8309411eb9d74ac1f6b220ee8/>
37. <https://nasregion.cz/prazane-sklenenou-kostku-u-intercontinentalu-nechteji-222738/>
38. <https://www.letemsvetemapplem.eu/2019/08/12/nahlednete-s-nami-do-noveho-inovativni-ho-apple-storu-v-aventure/>
39. <https://www.archiweb.cz/b/apple-store-na-pate-avenue>
40. <https://www.archiweb.cz/b/milan-apple-store>
41. <https://appleinsider.com/articles/17/11/30/first-look-apples-downtown-brooklyn-store-has-custom-floors-ceiling-to-dampen-bustling-city-distractions>
42. <https://www.cnet.com/news/dear-brooklyn-apples-dropping-a-giant-glass-triangle-on-you/>
43. <https://archello.com/project/apple-xinyi-a13>
44. <https://www.designmag.cz/architektura/82819-foster-dokoncil-apple-store-v-tchaj-peji-s-oblym-schodistem-a-lavickami-z-balvanu.html>
45. https://www.youtube.com/watch?v=1qj6qQ-dHWM&ab_channel=TheB1M
46. <https://www.businessinsider.com/apple-store-layout-makes-you-spend-2014-9>
47. <https://www.archdaily.com/971397/apple-bagdat-caddesi-foster-plus-partners>
48. <https://www.apple.com/newsroom/2021/10/apple-charges-forward-to-2030-carbon-neutral-goal-adding-9-gigawatts-of-clean-power-and-doubling-supplier-commitments/>
49. <https://www.apple.com/newsroom/2020/07/apple-commits-to-be-100-percent-carbon-neutral-for-its-supply-chain-and-products-by-2030/>
50. https://cs.wikipedia.org/wiki/Udr%C5%BEitln%C3%A1_v%C3%BDstavba
51. <https://seele.com/references/apple-retail-store-5th-avenue-new-york>
52. <https://www.appliste.cz/apple-store-bangkok/>
53. <https://www.archdaily.com/945648/apple-central-world-bangkok-foster-plus-partners>
54. https://www.youtube.com/watch?v=h69XuYRmfbA&ab_channel=CAMPBRAHA
55. <https://nahliznidokn.cuzk.cz/>
56. https://www.idnes.cz/praha/zpravy/intercontinental-uzemni-rozhodnuti-uprava-piazzetty-milose-formana.A210611_154942_praha-zpravy_rsr
57. https://www.lidovsky.cz/relax/design/parizske-by-slusel-mozart.A170913_105211_In-bydleni_ele
58. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/hotel-intercontinental-miri-na-seznam-pamatek-i-s-garazemi-132764>
59. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/hotel-intercontinental-neni-pamatkou-rozhodlo-ministerstvo/r~3e5ea3fe6ad711eba25cac1f6b220ee8/>
60. <https://www.instagram.com/staromestskabrana/?hl=en>
61. <https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/prazane-se-odvolali-proti-kostce-na-namesti-milose-formana>
62. https://cs.wikipedia.org/wiki/InterContinental_Prague
63. <https://igsmag.com/press-releases/eckersley-ocallaghan/global-awards-apple-kunming-crows-nest-2/>